



KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.720/10/2024.

A tanács tagjai: Dr. Horváth Éva közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Kriston Kinga közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó utca 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Demendi Ágnes kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Verőce Község Önkormányzata
(Verőce, Árpád út 40.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Barta Ferenc állami közbeszerzési
szaktanácsadó

A közbeszerzés tárgya, értéke: Verőce Meredek utca komplett rézsű helyreállítás és védelem készítése I. ütem, 20.137.400.-Ft.

Az eljárás EKR azonosítószáma: -

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 98. § (2) bekezdés e) pontját.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben, a terhére megállapított jogsértéssel összefüggésben 100.000.-Ft, azaz százezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság hivatalból megállapítja, hogy az ajánlatkérő és a SYCONS Kft. között 2024. október 29-én létrejött vállalkozási szerződés nem semmis.

A Döntőbizottság a szerződés érvényessé nyilvánítása jogkövetkezményeként az ajánlatkérővel szemben további 100.000.-Ft, azaz százezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírságok összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. 2024. szeptember 13-15-i többnapos esőzések következményeképp a Verőce belterületén található Falufőle utca (759 Hrsz.) 723/2. Hrsz. ingatlan előtt egy kb. 8 m hosszú szakasz lecsúszott. A partfal rácsúszott a 70-es számú Budapest-Szob vasútvonal szélső vágányára. A megmaradt 3 m széles közterületi aszfalozott útburkolati szakasz alatt található a sűrűn lakott településrész víz- és gázhálózata.

2. Az érintett nagy forgalmú útszakaszt a rendőrség és a katasztrófavédelem 2024. szeptember 15-én lezárta.

3. 2024. szeptember 16-án az ajánlatkérő megkereste a Masoter Mérnöki Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.-t, amely társaság helyszíni bejárást követően 2024. szeptember 18-én az alábbi levélben felhívta a figyelmet az azonnali beavatkozás szükségességére és a megfelelő dokumentumok, tervek elkészítésére, valamint a feladat bonyolultságára, mivel a partfalcsúszás az önkormányzat és a MÁV területeit is egyaránt érinti:

„A rézsű nagymértékű felszíni eróziója miatt kérdésessé vált a teljes partfal állékonysága. További esőzés hatására a rézsű további mozgása várható, mely veszélyezteti az aszfalt burkolatú út használatát, az út alatti közművek (víz- és gázvezeték) állapotát, illetve a vonatközlekedést.

Jelen állapot élet- és balesetveszélyes! Azonnali beavatkozás szükséges!

Első lépésként az ide jutó csapadékvizeket el kell terelni - pl. homokzsákokkal-, a vágányra eső földet el kell szállítani, a rézsűfelületét a csapadéktól ideiglenes takarással meg kell védeni, valamint az útszakasz lezárása szükséges.

Az azonnali munkálatok elvégzésével kisebb mennyiségű csapadék esetén a földrézsű ideiglenes védelme / ideiglenes állékonysága biztosítható, azaz amennyiben a ferde földterületre nagyobb mennyiségű víz nem jut, a veszélyelhárítás megkezdéséig a rézsű kitar. Azonban ezen beavatkozások a veszélyhelyzetet nem szüntetik meg, a veszélyhelyzet tényleges elhárításáig a veszélyhelyzet, kárveszély folyamatosan fennáll! Nagyobb mennyiségű csapadék újabb partfalomlást eredményezhet.

A szakzerű veszélyelhárításhoz, a további talajerózió megszüntetéséhez a lejtős, ferde földfal megtámasztása, megfogatása szükséges külön tervdokumentáció alapján.

Ennek megfelelően a veszélyelhárítási / havária terv, majd a veszélyelhárítási munkák megrendelése szintén azonnali feladat! *A kárelhárítás csak megfelelő dokumentumok, tervek birtokában és a társszervek, mindenek előtt a MÁV-val és közműekkel történő egyeztetés után kezdhető el.*

A kárelhárítást a tervek elkészülte után, azonnal, rendkívüli sürgősséggel el kell kezdeni!

Hosszabb távon az érintett terület talajtechnikai vizsgálatán alapuló kiviteli terv birtokában lehet a tárgyi rézsűmozgást, felületeróziót megállítani, a ferde földfal megfelelő stabilitását biztosítani. A tervdokumentáció részeként a terület vízlevezetésének megoldására, kialakítására vonatkozó tervet is el kell készíteni.”

4. Az ajánlatkérő az ebr42-es felületen a vis maior eseményt 2024. szeptember 17-én jelentette be a vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól szóló 9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet) 3. § (3) bekezdés b) pontja alapján, az alábbiak szerint:

1. melléklet a 9/2011. (II. 15.) Korm. rendelethez

„7. Vis maior esemény megnevezése:

- út helyreállítása
- pince-partfal helyreállítása
- földcsuszamlás helyreállítása

13. Helyreállítás várható kezdési határideje: 2024.09.18.

14. Helyreállítás várható befejezési határideje: 2025.06.30.”

5. Az ajánlatkérő 2024. szeptember 19-én telefonon megkereste a FŐMTERV Zrt.-t az azonnali beavatkozás és a végleges helyreállítás műszaki tartalmának tervezésére.

6. 2024. szeptember 20-án telefonon az ajánlatkérő a kárelhárítási beavatkozás elvégzésére alkalmas alábbi gazdasági szereplőket kereste meg: Nader Group 2000 Kft. (2040 Budaörs, Ébner György köz 4.), Geoszolg Kft. (2085 Pilisvörösvár, Szent Imre u, 27.), Sycons Kft (2461, Tárnok, Ötház puszta 1. A. ép.). A káresemény részleteinek szóbeli ismertetése után érdeklődött ezen cégeknél arról, hogy rendelkeznek-e megfelelő felkészültséggel és kapacitással a kárelhárítás rövid időn belüli elvégzésére.

7. A megkeresett cégek közül két gazdasági szereplő kapacitás hiányra hivatkozással elhárította a felkérést. A SYCONS Kft. kinyilvánította részvételi szándékát és felajánlotta segítségét a kárelhárítás azonnali elvégzésére, ezt 2024. szeptember 23-án kelt szándéknyilatkozattal is megerősítette:

„Amennyiben, a megbízó tervezője az azonnali beavatkozást tartalmazó dokumentumokat rendelkezésünkre bocsátja, ezt követően vállaljuk, hogy 5 munkanapon belül az elvégzendő feladatot beárazzuk és az elfogadott árajánlat és az ezt követő szerződéskötés után 10 munkanapon belül a munkálatokat elkezdjük.”

8. Az ajánlatkérő Képviselő-testülete 2024. szeptember 27-i ülésén a 49/2024. (IX.27.) határozatával döntött a vis maior pályázat benyújtásáról, valamint a pályázathoz kapcsolódó önerő biztosításáról.

„Verőce Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy:

1. Támogatási igényt nyújt be Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumhoz vis maior esemény miatt.

A vis maior esemény megnevezése: Falufőle utca partfal megépítése, földcsuszamlás helyreállítása.

2. A bekövetkezett káreseménnyel kapcsolatban az önkormányzat biztosítással nem rendelkezik, az adott káreseményre biztosítás nem köthető.

3. Az Önkormányzat más — a tulajdonában lévő — vagyontárggyal a feladatát nem tudja helyreállítani.

4. A földcsuszamlás közvetlen életveszélyt jelent, és helyi közút, vasút, valamint az út alatt és fölött vezetett közművek fenntartását, mint kötelező önkormányzati feladat ellátását veszélyezteti.

5. Az Önkormányzat saját erejéből a vis maior esemény okozta károkat nem tudja helyreállítani.

6. A Képviselő - testület nyilatkozik, hogy a káreseménnyel érintett Falufőle utca (759 Hrsz.) az önkormányzat tulajdonát képezik.

7. Az önkormányzat vállalja a károsodott ingatlanok a költséghatékonyság és a megvalósíthatóság szempontjaira tekintettel történő helyreállítását.

8. A Képviselő-testület — mivel a felmerült károk helyreállítása az önkormányzat teljesítőképességét jelentősen meghaladja, és a vis maior esemény rövid időszakon belül ismétlődő természeti vagy időjárási csapások következményeként alakult ki, a helyreállítási, védekezési költségek 90%-ának megfelelő mértékű támogatási igényt nyújthat be. A R. 5. § (2) bekezdés c) pontja szerinti 10% saját forrás összegét, 10.000.000,- Ft-ot a 2024. évi az általános tartalék terhére biztosítja.

9. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a támogatási igény benyújtásához szükséges nyilatkozatok megtételére.

10. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert az igénybejelentés benyújtására.

11. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a támogatási igény pénzügyi-műszaki megalapozottságát igazoló szakértői vélemény elkészíttetésére.”

9. 2024. szeptember 30-án a 9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet 3. § (6) bek. szerint a Magyar Államkincstár, a MÁV, a Katasztrófavédelem, a Vízügyi Igazgatóság és az ajánlatkérő képviselői *helyszíni bejárást tartottak.*

A 9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet 3. melléklet szerinti Előzetes helyszíni vizsgálat jegyzőkönyve szerint „A bizottság megállapította, hogy jogszabály szerint vis maiornak tekinthető, a bejelentése valós. Mielőbbi helyreállítása szükséges és indokolt.”

10. A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Pince- és Partfalveszély-elhárítási szakértői Bizottsága 2024. október 8-án helyszíni szemlét tartott és ezt követően 2024. október 9-én adta ki a *szakértői véleményét, melyben támogatta a vis maior esemény által okozott kár helyreállítását:*

„Partfalomlás Káresemény leírása: Verőcén, a vizsgált szakaszon közel K-Ny-i irányú a Falufőle utca, ebből É-ra ágazik ki a Meredek utca. Az utóbbiból nyílik a 2. számú lakóház (723/2 hrsz.), ami előtt következett be a káresemény a Falufőle utca D-i oldalán. Itt egy 10 m magas, 80-90? meredekségű partfal található, aminek a lábvonala a 70. számú vasúti pályatesteknél (4 sínpar) húzódik. A közelmúlt nagy csapadékai hatására a Meredek úton leömlő víz átfolyva a Falufőle utcán, a partfalon zúdult le. Ennek következtében a rézsű erőteljesen kimosódott, az egyébként lágú- és ritkábban fásszárú növényzettel sűrűn befedett felület kopárrá vált. A kialakult sárlavina elöntötte a szélső vasúti pályát, ahol 3 napig vesztegelnie kellett egy teherszerelvénynek a sínek törmelékétől való eltakarításig. Ugyanakkor az egy nyomosávú, aszfaltburkolatú Falufőle utca padkája elmosódott és az erózió aláüregelte, így részben alátámasztás nélkül maradt. Az úttestben a partfal éléhez közelebb a víz, majd a gázvezeték van lefektetve. A károsodott szakasz hossza 20 m. Az omlás Ny-i végéhez becsatlakozik az utca D-i oldalán egy szalagkorlát.

Csapadékos időben a partfal károsodása tovább fokozódhat, ami a közművek tömörségét, az úttesten és a vasúton való közlekedés biztonságát veszélyezteti, ezért a beavatkozás indokolt. Az úttest — ami elmondás szerint, kb. 200 vegyes beépítésű ingatlan elérését szolgálja — teljes szelvényében elzárásra került, így a lakóházak burkolt úton a településről nem, csak Kismaros felől közelíthetők meg. A MAV Zrt. együttműködést ajánlott fel, ami szerint a saját területén kiépíti a csapadékelvezető műtárgyakat, amibe bekötik a partfalról műszaki megoldásokkal levezetett vizet.

A helyszíni szemlén megállapítottam, hogy az Önkormányzat az elsődleges óvintézkedéseket megtette, az úttestet teljes szelvényben lezáratta, valamint homokzsákokkal biztosította, hogy a csapadékvíz ne folyjon rá a már károsodott partfalra, ugyanakkor fóliatakarással oldották meg a beszivárgó csapadékvíz minimalizálását.

Földtani leírás:

A partfal anyaköze a helyszíni szemle és a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága honlapján lévő Magyarország felszíni földtani térképe alapján a miocén korú homok, homokkő (Egyházasgergei Homokkő Formáció), a mozgások természetesen érintették a felette elhelyezkedő pleisztocén-holocén korú talajzónát is.

A veszélyhelyzet megszüntetésére a vis maior kérelmet támogatom.”

11. 2024. október 10-én az ajánlatkérő szerződést kötött a FŐMTERV Zrt.-vel, megerősítve a korábbi szóbeli megkeresést.

12. 2024. október 17-én került sor a FŐMTERV, a MÁV és az ajánlatkérő helyszíni bejárására:

„A közös megtekintés során a MÁV részéről megállapítást nyert, hogy:

- A MÁV területen és Falufőle utca környezetében történő szikkasztás a löszös talajösszetétel vízáteresztő képessége és lehetséges állékonyságvesztése miatt nem lehetséges.

- A víz levezetése MÁV területre nem lehet megoldás, mivel nincs a víz elvezetésére csatorna és/vagy árokrendszer. Ez a vasúti területen az adottságok miatt nem is alakítható ki.

- A MÁV vágányok alatt az acélcső sajtolás elfogadható, de a részleteket (takarás vastagsága, keresztezett közművek helyzete, ideiglenes megtámasztás, geotechnikai kérdések stb.) terven kell bemutatni.

- A MÁV megcsúszott részűje is helyreállításra kerül az Önkormányzat projektjén belül és költségére.

- A vágányok megközelítése a szélső vágányon megoldható, de ennek feltételeiről előzetesen a MÁV-val egyeztetni szükséges.

- A MÁV a szükséges szakértői részvételt, a tervek kiemelt és gyors elbírálását, valamint a munka során a szakfelügyeletet biztosítja.

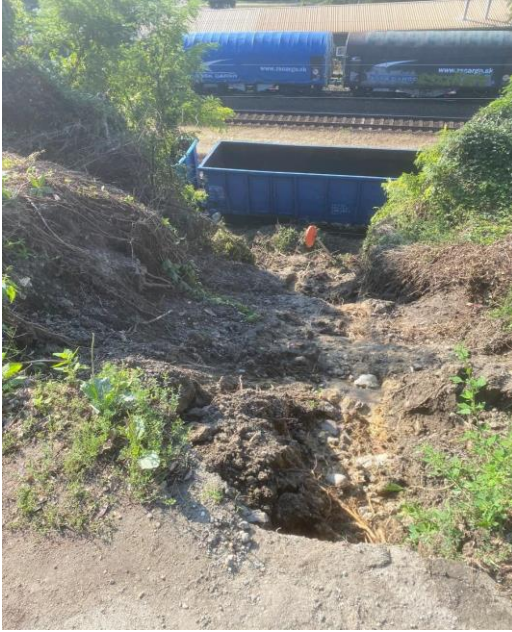
Jelenlévők megállapodtak abban, hogy a fenti megállapításokat a műszaki tervezés folyamán figyelembe kell venni.”

13. A FŐMTERV Zrt. 2024. október 21-én elkészítette a havaria intézkedések műszaki ismertetését és leírását, valamint az árazott és árazatlan költségbecslést:

„1.2. Diszpozíciós adatok

Jelen dokumentáció tárgya a rézsűmozgás következtében létrejött havária helyzet miatt sürgősen elvégzendő munkálatok, a terület rövid távú állékonyságának biztosítására, nem tér ki a jövőben elvégzendő, hosszú távú megoldást biztosító műszaki megoldások részletes ismertetésére.

Jelen dokumentáció összeállításához nem volt elegendő idő geodéziai mérésekhez és geotechnikai vizsgálatokhoz, azonban a hosszú távú megoldás megtervezéséhez nélkülözhetetlen lesz a terület megfelelő geodéziai és geotechnikai felmérése.



Költségbecslés:

Ssz.	Tétel	Mennys.	Egys.	Egységár (HUF)	Ár összesen (nettó HUF)
1	Fel- és levonulás, gépek, eszközök helyszínre szállítása	1	alk	1 800 000 Ft	1 800 000 Ft
2	Falufőle út állagmegóvása a földmű megtámasztása révén (8 m helyszínrajzi hosszon hézagos cölöpfal készítése)	56	fm	145 000 Ft	8 120 000 Ft
3	8 méter hosszon fejgerenda készítése	8	fm	450 000 Ft	3 600 000 Ft
4	Rézsű helyreállítása, stabilizálása 20 m megcsúszott hosszban kb. 3 m szélességben, 0,5-1,5 mélységben	1	alk	7 400 000 Ft	7 400 000 Ft
					20 920 000 Ft

Verőce Meredek utca - végleges beavatkozási terv készítése

Tételsz.	Megnevezés	Menny.	M.e.	díj egységár	Ár összesen (nettó HUF)
1	Komplett kiviteli tervezés	1	db	6 950 000 Ft	6 950 000 Ft

Verőce Meredek utca - végleges beavatkozási terv költségbecslés

Tételsz.	Megnevezés	Menny.	M.e.	díj egységár	Ár összesen (nettó HUF)
1	Felvonulás	1	db	2 300 000 Ft	2 300 000 Ft
2	Csapadékgyűjtő, kezelő mélyakna építése	1	db	93 000 000 Ft	93 000 000 Ft
					95 300 000 Ft

14. Az ajánlatkérő Képviselő-testülete a 2024. október 22-én meghozott 62/2024. (X. 22.) számú határozatában döntött a helyreállítással kapcsolatos önerő összegének megnöveléséről, az önerő összege 16.000.000.-Ft lett.

15. Az ajánlatkérő a kidolgozott műszaki leírással megkereste a SYCONS Kft.-t, amely az ajánlatát 2024. október 24-én küldte el az ajánlatkérő részére:

„6. Vállalkozó az I/1. pontban meghatározott építőipari kivitelezési tevékenységért az alábbiakban részletezett vállalkozói díjra tart igényt.

Verőce Mередek utca rézsűmegeerősítés - cölöpfal					
Ssz.	Tétel	Mennys.	Egys.	Egységár (HUF)	Ár összesen (nettó HUF)
1	Fel- és levonulás, gépek, eszközök helyszínre szállítása	1	alk	1 940 000 Ft	1 940 000 Ft
2	Falufőle út állagmegóvása a földmű megtámasztása révén (8 m helyszínrajzi hosszon hézagos cölöpfal készítése)	56	fm	132 500 Ft	7 420 000 Ft
3	8 méter hosszon fejgerenda készítése	8	fm	433 900 Ft	3 471 200 Ft
4	Rézsű helyreállítása, stabilizálása 20 m megcsúszott hosszban kb. 3 m szélességben, 0,5-1,5 mélységben	1	alk	7 306 200 Ft	7 306 200 Ft
					20 137 400 Ft
Verőce Mередek utca - végleges beavatkozási terv készítése					
Tételsz.	Megnevezés	Menny.	M.e.	díj egységár	Ár összesen (nettó HUF)
1	Komplett kiviteli tervezés	1	db	6 850 000 Ft	6 850 000 Ft
Verőce Mередek utca - végleges beavatkozási terv költségbeclés					
Tételsz.	Megnevezés	Menny.	M.e.	díj egységár	Ár összesen (nettó HUF)
1	Felvonulás	1	db	3 020 000 Ft	3 020 000 Ft
2	Csapadékgyűjtő, kezelő mélyakna építése	1	db	90 665 000 Ft	90 665 000 Ft
					93 685 000 Ft

Megjegyzés: A kapott intézkedési terv alapján készítettük el ajánlatunk, amelynek első része a szükséges, azonnali beavatkozásra vonatkozik, második része szükséges, hosszútávú megoldás tervezésére és kivitelezésére.”

16. Az ebr42 felületen 2024. október 25-én került lezárásra a pályázat összes adatlapja [Kr. 4. 4. § (1) b)], ezzel együtt a támogatási előleg kérelem is.

17. Az ajánlatkérő 2024. október 28. napján a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja alapján rendkívüli sürgősségi jogalpra hivatkozással a Közszolgálati és Támogató Főosztály hivatali kapuján keresztül a „KH KTF Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásról történő tájékoztatás (EKR-en kívüli) - Közbeszerzési Hatóság” elnevezésű elektronikus űrlap kitöltésével megküldte a Közbeszerzési Hatóságnak a Kbt. 103. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatását, amely szerint a bevezető részben meghatározott tárgyban *hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást indított*.

18. Az ajánlatkérő a tájékoztatásában az eljárásfajta választásával összefüggésben az alábbiakat közölte:

A tájékoztatás 1.) pontjában időrendben, részletesen bemutatta a 2024. 09. 15. és 2024. 10. 24. közötti időszak, a vis major esemény bekövetkezése és a hatósági eljárás közbeni döntésének meghozatala, a hatósági intézkedések foganatosítása közötti időszak történéseit, melyek lehetővé tették a kárelhárítás megkezdését.

Előadta, hogy „az érintett területre több, mint 100 család lakik életvitelszerűen, az ő víz- és gázellátásuk a további lehetséges és várható földcsuszamlások esetében veszélyben van,

ezért az ajánlatkérő a lehető legrövidebb időn belül szeretné elkezdni az azonnali beavatkozást a partfal stabilizálására.”

„2.) A kárelhárítás megkezdésére csak az 1. pontban bemutatott hatósági eljárás befejezése után van lehetőség”.

„A közbeszerzési eljárás fajtájának megválasztásával összefüggésben ezen a helyen szeretnék kitérni a Kbt. 19. § szerinti részekre bontási tilalom betartásának törvényi előírásaira.

Az előzetes árajánlat szerint az azonnali kárelhárítási munkák becsült nettó értéke 20.137.400,- Ft.

A végleges helyreállítási munkák becsült nettó értéke 93.685.000.-Ft. Ezen összegek pontosítása most van folyamatban, de összegük lényegében nem változik, illetőleg az azonnali kárelhárítási munkák becsült nettó értéke a tárgyalás során kerül véglegesítésre.

Mindazonáltal megállapítható, hogy az azonnal kárelhárítási munkák, a végleges beavatkozás és a tervezési-, műszaki ellenőri, közbeszerzési költség együttes bruttó összege a bekért árajánlat alapján 156.753.948.-forint. Ez az összeg tartalmazza az azonnali helyreállítás nettó 20.137.400.-Ft, a komplett kiviteli tervezés nettó 6.850.000.-Ft és a végleges beavatkozás nettó 93.685.000.-Ft ellenértékét, valamint 2.755.906.-Ft szakértői díjat. Ez nettó: 123.428.306.-Ft, mely az összeg meghaladja a Kbt. építési beruházás beszerzésre meghatározott összegét. (Nettó 50 MFt.)

Tehát a Kbt. előírásai és a becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a beszerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában a Tanács által 2021. 09. 30. kiadott útmutatója szerint is az azonnali kárelhárítási munkák és a végleges beavatkozás nettó összegét egybe kell számítanunk.

A munkálatokat két ütemben tervezzük megvalósítani.

Az 1. ütem, az azonnali kármentesítés a jelen levélben részletezett, Kbt. 98. § (2) bek. e) pontja szerinti hirdetmény nélküli közbeszerzési eljárás eredményeként valósítható meg.

A 2. ütem szerinti végleges megoldás azonban már a Kbt. 112. § (1) bekezdése b) pont szerinti nyílt közbeszerzési eljárás eredményeként valósítható meg. A kárelhárítást követően a partfal állapota lehetővé teszi a Kbt. 112. § (1) bekezdése b) pont szerinti nyílt közbeszerzési eljárás lefolytatását. A partfal további károsodás nélkül elviseli a 112. § (1) bekezdése b) pont szerinti nyílt közbeszerzési eljárás 30-45 napos eljárási időtartamát.”

„A kárveszély megismétlődésének lehetősége nem teszi lehetővé a 112. § (1) bekezdése b) pont szerinti nyílt közbeszerzési eljárás lefolytatását a kárelhárítás elvégzése tekintetében.”

„Mindent egybe véve a nyertes ajánlattevővel történő szerződés megkötése és a munkák megkezdése egy előkészített közbeszerzési eljárás esetében is a testület eljárást megindító döntését követően minimálisan 35-39. naptári napon történhet meg. Ez az optimista becslés a valóságban reálisan 45-50 nap beleértve a szerződés megkötésének és a munkaterület átadásának időszükségletét is.

A kialakult helyzetben ez az időtartam nem betartható. Ma október 25-ét írunk. A reális határidők betartásával december 15-e körül lenne a kárelhárítási munka megkezdhető.”

19. A 3. pontban közölte, hogy ajánlattételre a SYCONS Tanácsadó, Építőipari Fővállalkozó, Kivitelező és Tervező Kft.-t hívta fel.

Ajánlattevő kiválasztásának indoka:

A kiválasztott gazdasági szereplő alkalmas a kárelhárítás munkák elvégzésére, a rendkívüli helyzet által megkívánt idő alatt képes teljesíteni.

A kiválasztott gazdasági szereplő átlagon felüli gépi és humán erőforrással rendelkezik.

Előzetes ajánlata szerint szabad kapacitása is van a munkák azonnali megkezdéséhez.

Főbb pénzügyi és gazdasági adatok:

Értékesítés nettó árbevétele 2023. évben 1.278.445 eFt

Átlagos statisztikai létszáma: 29 fő

Üzemi eredmény 2023. évben 241.197 e Ft

20. „4.) A rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények nem erednek az ajánlatkérő mulasztásából.

A vis major helyzet kialakulása nem az Önkormányzat mulasztásából ered.

A Falufőle utca (759 hrsz., 723/2 Hrsz. ingatlan előtt) az aszfalt burkolati út pályaszerkezete, valamint a mellette lévő partfal megcsúszását a szokatlanul nagy mennyiségű csapadék idézte elő.

A partfal állékonysága korábban nem volt kétséges, azt műszaki szempontból sem a közút kezelője sem a MÁV nem vizsgálta.

21. Tájékoztatásához csatolta az ajánlattételre felkért gazdasági szereplőnek küldött tárgyalási meghívót.

22. 2024. október 28. nap 9:08 órakor az ajánlatkérő az alábbi *tárgyalási meghívót* küldte a SYCONS Kft. részére:

„Az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárást indított a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban Kbt.) 98. § (2) bekezdés e) pontja alapján „Verőce Meredek utca komplett rézsű helyreállítás és védelem készítése” I. ütem tárgyban.

A Kbt. 102. § (2) bekezdése szerint az ajánlatkérő a körülmények által megkövetelt rendkívüli sürgősség miatt tárgyalási meghívót küld a SYCONS Építőipari Kft. részére.

A tárgyalás megkezdésének időpontja 2024. október 29. napján, kedden 10:00 óra. Helye: Verőce Község Önkormányzata (2621 Verőce, Árpád út 40.) polgármester úr dolgozószobája. Kérjük, hogy a tárgyaláson a korlátozás nélküli nyilatkozattételre és kötelezettségvállalásra jogosult személlyel képviseltesék magukat.

A tárgyaláson át kell tekintenünk az Önök ajánlatát és a Vállalkozási szerződést. *A tárgyalás befejezésekor a Vállalkozási szerződést a feleknek meg kell kötniük*, alá kell írniük, hogy a kárelhárítást a SYCONS Építőipari Kft. késedelem nélkül megkezdhesse.

A jelen levélhez mellékeljük a kizáró okok fenn nem állásra vonatkozó nyilatkozatmintát és mellékelünk egy meghatalmazás mintát is.”

„A szerződéstervezet összeállításakor figyelembe vettem az Önök által küldött és most is csatolt ajánlatukban írt feltételeiket.

Néhány ellentmondást találtam az ajánlatukban. Egy helyen 8, később 15 napos fizetési határidőt szerepel az Önök szövegében.

Mivel a kárelhárítási beavatkozás műszaki tartalma tartalmazhat előre nem látható elemeket, ezért javaslom 5 % tartalékkeret biztosítását a szerződésben. Ez az 5 % lehet a pótmunkák fedezete.

Az általunk összeállított vállalkozási szerződésbe beírtam a Kbt. kötelező tartalmi elemeit.

A teljesítési határidőt 28 munkanapban írtam a tervezetbe.

A szerződés összes feltételét a tárgyalás során át kell tekintenünk, szükség szerint módosítanunk és ezt követően kerülhet sor a szerződés aláírására.”

23. Melléklet:

/3_1_Tárgyalási meghívó.pdf

„Verőce Község Önkormányzata (címe: 2626 Verőce, Árpád út 40.), mint ajánlatkérő az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárást indít a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban Kbt.) 98. § (2) bekezdés e) pontja alapján „Verőce Meredek utca komplett rézsű helyreállítás és védelem készítése” I. ütem tárgyban.

A Kbt. 102. § (1) – (3) bekezdése szerint meghatározzuk az alábbiakat:

c) Közbeszerzés tárgya, mennyisége: A jelen szerződés tárgya építési beruházás megvalósítására irányul.

A Kbt. 19. § részekre bontási tilalom betartásával a kivitelezés I. üteme.

e) Főbb mennyiségek:

- Fel- és levonulás, gépek, eszközök helyszínrre szállítása, 1 alkalom
- Faluföle út állagmegóvása a földmű megtámasztása révén (8 m helyszínrajzi hosszon hézagos cölöpfal készítése) 56,0 fm
- 8 méter hosszon fejgerenda készítése 8,0 fm
- Rézsű ideiglenes helyreállítása 20 m megcsúszott hosszban kb. 3 m szélességben, 0,5-1,5 mélységben 1 alk

f) Közös Közbeszerzési Szójegyzék (CPV)

Fő tárgy:

45111200-0 Terep-előkészítési és eltakarítási munka

További tárgyak

45262211-3 Cölöpverés

45246100-4 Partfal építése

g) A szerződés meghatározása

Tételes elszámolás alapját képező egységárak szerint rögzített vállalkozói díjat tartalmazó szerződés. Ajánlatkérő elfogadja, hogy a Vállalkozó igényt tarthat az olyan költség érvényesítésére, amely a dokumentációban nem fellelhető, ám a rendeltetésszerű használathoz szükséges munkálatok elvégzésével járnak együtt, és azok mértéke a szerződéskötés időpontjában nem volt előre látható. Az ilyen munkálatok pótmunka formájában kerülhetnek elszámolásra.

h) A szerződés időtartama, a teljesítés határideje és helye A szerződés az aláírás napján lép hatályba. A teljesítési határidő a munkaterület átadásától számított 28 munkanap.

A munkaterület átadásának időpontja: legkésőbb a szerződés megkötését követő első munkanap.

Az ajánlatkérő előteljesítést elfogad.

i) A teljesítés helye:

Verőce, Faluföle utca (759 hrsz., 723/2 Hrsz ingatlan előtt) NUTS-kód: HU102

j) Az ajánlatkérő az alábbiakban tájékoztatja a t. Ajánlattevőt a tárgyalás helyéről, időpontjáról és tervezett menetéről:

A tárgyalás tervezett időpontja: 2024. október 29., kedd 10:00 óra.

Az ajánlatkérő a tárgyalást egy fordulóban tervezi lebonyolítani.

Az ajánlattevő által készített árajánlatot és kivitelezés ütemtervét a felek a tárgyalás során véglegesíti. Az ajánlattevő átadja végleges árajánlatát és árazott költségvetését.

A Felek véglegesítik a vállalkozási szerződés tervezetét, a szerződés pontjait áttekintik az ajánlatkérővel és a tárgyalás befejezésekor a Felek a szerződést cégszerűen aláírják, megkötik.

Az ajánlatkérő tájékoztatja az ajánlattevőt, hogy a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerint, a jelen eljárásban a rendkívüli sürgősségre tekintettel:

a) az ajánlatkérőnek nem szükséges indokolnia, ha eltekint alkalmassági követelmény előírásától, b) az ajánlatkérő elfogadhatja az ajánlattevő (adott esetben az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt) nyilatkozatát - a rendelkezésre álló elektronikus nyilvántartások ajánlatkérő általi ellenőrzése mellett - a kizáró okok fenn nem állásának végleges igazolásaként.

A fentiekkel összhangban a jelen meghívóhoz mellékeljük a kizáró okok fenn nem állásra vonatkozó nyilatkozatmintát és mellékelünk egy meghatalmazás mintát is.

Az ajánlatkérő tájékoztatja az ajánlattevőt, hogy a Kbt. 103. § (2) bekezdése szerint a jelen tárgyalási meghívónak az Önök részére történő megküldését megelőzően az ajánlatkérő tájékoztatta a Közbeszerzési Hatóságot az ajánlattételre felhívni kívánt gazdasági szereplő nevéről, címéről (székhelyéről, lakóhelyéről), a beszerzés becsült értékéről, valamint a tárgyalásos eljárás alkalmazását megalapozó körülményekről.”

24. 2024. október 29-én az ajánlatkérő és a SYCONS Kft. lefolytatta a tárgyalást:
„A Vállalkozó az ajánlatkérő kérdésére elmondja, hogy a részére előzetesen átadott, a FŐMTERV Zrt. által készített Havária-intézkedés műszaki dokumentációját áttekintette. Az abban foglalt műszaki leírást megfelelőnek minősíti. A FŐMTERV Zrt. által készített műszaki dokumentáció alkalmas a kárelhárítás megvalósítására. A SYCONS Kft. a műszaki dokumentációban meghatározott munkaműveleteket el tudja végezni és azok műszaki tartalmával egyetért.

A vállalkozó megerősíti, hogy az előzetes ajánlatában meghatározott költségvetés szerint a munkálatokat elvégzi. A Vállalkozó költségvetése:

ssz.	Tétel	Mennyiség.	Egys.	Egységár (HUF)	Ár összesen (nettó HUF)
1	Fel- és levonulás, gépek, eszközök helyszínre szállítása	1	alk	1 940 000 Ft	1 940 000 Ft
2	Falufőle út állagmegóvása a földmű megtámasztása révén (8 m helyszínrajzi hosszon hézagos cölöpfal készítése)	56	frn	132 500 Ft	7 420 000 Ft
3	8 méter hosszban fejgerenda készítése	8	frn	433 900 Ft	3 471 200 Ft
4	Rézsű helyreállítása, stabilizálása 20 m megcsúszott hosszban kb. 3 m szélességben, 0,5-1,5 mélységben	1	alk	7 306 200 Ft	7 306 200 Ft
			Nettó összesen:		20 137 400 Ft

Az ajánlatkérő a SYCONS kft. költségvetési ajánlatát elfogadja.

A Vállalkozó áttekintve a FŐMTERV Zrt. által készített műszaki dokumentációt 32. napos teljesítési határidőt vállal. Az Ajánlatkérő a Vállalkozó által benyújtott költségvetést és a vállalt teljesítési határidőt elfogadja.”

25. Az ajánlatkérő, mint megrendelő és a SYCONS Kft., mint vállalkozó a tárgyalás befejezésekor 2024. október 29-én megkötötték a közbeszerzési szerződést. A szerződés egyebek mellett rögzítette:

„1.3. Vállalkozó kifejezetten nyilatkozik, hogy a kárelhárítás 1. üteméhez kapcsolódó munkálatokat - rézsű megtámasztás, és helyreállítás, vízkezelés - elvégzi, és azt készre jelenti, a munka eredményét és a kivitelezés befejezése után az építési munkaterületet visszaadja Megrendelő részére.

1.4. Megrendelő tudomásul veszi, és elfogadja, hogy Vállalkozó az alábbi részfeladatok kapcsán a következő technológiákat, módszereket alkalmazza a jelen szerződés mellékletét képező dokumentumok szerint:

- Havaria intézkedés_H1_m1.pdf
- helyszíni szemle jegyzőkönyve.

A jelen szerződés mellékletét képező dokumentumokra és a vállalkozói díj mértékére tekintettel Vállalkozó Megrendelő tervhibákról szóló értesítésének elmulasztásából fakadó károkért való felelősségét teljes mértékben kizárja.”

„3.1. A szerződésben vállalt munkák vállalkozási díja nettó 20.137.400.-Ft.”

„7.1. Fizikai teljesítési határidő: a munkaterület átadását követő 32. (harminckettedik) munkanap, mely nem foglalja magában a teljesítést követő átadás-átvételi eljárás időtartamát a Ptk. 6:247, 5 (2) bekezdése szerint.

A munka tervezett ütemezése:

- fel- és levonulás, gépek, eszközök helyszínre szállítása: 2 nap
- cölöpök, fejtömb és rézsű készítése: 30 nap”

A hivatalbóli kezdeményezés

26. A hivatalbóli kezdeményező 2024. november 12-én nyújtotta be a hivatalbóli kezdeményezését a Kbt. 153. § (1) bekezdés d) pontja alapján.

27. A hivatalbóli kezdeményező az ajánlatkérővel szemben kérte a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja megsértésének a megállapítását, mert nem igazolta megfelelően azt, hogy a választott eljárásfajta jogalapjának feltételei maradéktalanul fennállnak.

28. Ismertette az ajánlatkérő Kbt. 103. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatását.

29. Közölte, hogy a megküldött iratok alapján nem volt egyértelműen megállapítható a választott jogcím alkalmazásához szükséges törvényi feltételek fennállása, így a kezdeményező 2024. október 29. napján hiánypótlási felhívást bocsátott ki.

30. Az ajánlatkérő 2024. november 4. napján megküldte a hiánypótlási felhívásra adott válaszát, amelyben többek között rögzítette:

„A Kbt. 102. § (2) bek. szerint tárgyalási meghívó megküldésével indítottuk meg a közbeszerzési eljárást.”

„A partfalcsúszást követően 2024. 09. 16-án önkormányzatunk megkereste a Masoter Mérnöki Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.-t, akik a helyszíni bejárást követően szeptember 18-ai levelükben felhívták a figyelmünket az azonnali beavatkozás szükségességére és a megfelelő dokumentumok, tervek elkészítésére, valamint a feladat bonyolultságára, mivel a partfalcsúszás önkormányzat és MÁV területeit is egyaránt érinti. Ennek figyelembevételével szeptember 19-én telefonon megkerestük a FÖMTERV Mérnöki Tervező Irodát, akiknek komoly, komplex tapasztalatuk van geotechnika, speciális mélyépítési tervezésben, valamint

közúthoz és vasúthoz kapcsolódó rézsűk állékonyságának vizsgálatában és tervezésében. Kértük a tervező irodát, hogy a helyszín megtekintése után kezdje meg a beavatkozási terv kidolgozását, és készítsen költségbecslést a munkálatokról. Mivel önkormányzatunk saját forrásból a védekezési és helyreállítási feladatot nem tudja megoldani, ezért konkrét megbízással csak a hatósági helyszíni ellenőrzések által megállapított jogosultság után kereshettünk meg bármilyen vállalkozót a tervezési, kárelhárítási és helyreállítási feladatokkal kapcsolatban. 2024.10.09-én a Pince- és Partfalveszély-Elhárítási Szakértői Bizottság megállapításait követően október 10-én szerződést kötöttünk a FÖMTERV Mérnöki Tervező Irodával megerősítve a korábbi szóbeli megkeresésünket. Ezt követően a tervező iroda megküldte a havaria intézkedések műszaki ismertetését és leírását, valamint az árazott és árazatlan költségbecslést. „

„[a FÖMTERV a javaslatát] 2024.10.21-én személyes találkozó alkalmával adta át. Az átvétel tényét a dokumentumon rögzítettük.”

31. „A vis major esemény bekövetkezése után 2024. 09. 20-án telefonon Verőce Község Önkormányzata a kárelhárítási beavatkozás elvégzésére alkalmas gazdasági szereplőket keresett meg...” „A káresemény részleteinek szóbeli ismertetése után érdeklődött ezen cégeknél arról, hogy rendelkeznek-e megfelelő felkészültséggel és kapacitással a kárelhárítás rövid időn belüli elvégzésére. A felkeresett cégek közül két alkalmasnak vélt gazdasági szereplő kapacitás hiányra hivatkozva elhárította a felkérést. Csak a SYCONS Kft. nyilatkozta ki részvételi hajlandóságát és ajánlta fel segítségét a kárelhárítás azonnal elvégzésére, ezt 2024. szeptember 23-án kelt szándéknyilatkozattal is megerősítette. A SYCONS Kft.-nek az alábbi dokumentumok kerültek átadásra: A Masoterm Kft. 2024. 09. 18-án kelt levele, a FÖMTERV Mérnöki Iroda rézsűmozgás miatt szükséges havaria intézkedések műszaki ismertetését és árazatlan költségbecslése.”

„Mellékelten benyújtjuk a HungaroMet tanulmányát a „szokatlanul nagy mennyiségű csapadék” alátámasztására.”

„A jelen vizsgálat tárgyát képező HNT-eljárástól különböző eljárásfajtákra előírt határidők be nem tarthatóságára vonatkozó törvényi feltétel körében részletesen (konkrét időtartamok megadásával) bemutatjuk, hogy az egyéb, de különösen a gyorsított nyílt eljárásfajtára előírt határidők a jelenlegi esetben miért nem voltak alkalmazhatók. [...] A 2024. 09. 15. és 2024.10.21. időszakban nem állt az Ajánlatkérő rendelkezésre olyan műszaki dokumentáció, amely birtokában a szükséges kárelhárítási beavatkozás megfelelően elvégezhető lett volna, ill. amellyel megfelelően előkészített közbeszerzési eljárást lehetett volna lebonyolítani. Ezt megelőzően nem volt ismert az eljárás becsült értéke, az egybeszámított becsült érték, így még a közbeszerzési kötelezettségfennállását sem lehetett megítélni. [...] A 322/2015. Kr. 1. sz. mellékletének 2.2. pontjában meghatározott, a Közbeszerzési műszaki leírás tartalmi elemi sem álltak az ajánlatkérő rendelkezésére 2024.10.21 előtt. A 2024. 10. 21. napját tekintjük olyan időpontnak, amikor egyrészt Ajánlatkérő rendelkezésére állt egy árazott tervezői költségvetés, amely alapján a közbeszerzési kötelezettségről, ill. a választható eljárástípusról ajánlatkérő döntést hozhatott, másrészt amikor a Kbt. vonatkozó rendelkezései szerinti műszaki dokumentáció is az ajánlatkérő rendelkezésére állt, így ettől az időponttól lehet vizsgálni, hogy a jelen vizsgálat tárgyát képező HNT eljárástól eltérő eljárásfajtákra előírt határidőkkel megvalósítható lett volna-e megfelelő határidőben a közbeszerzési eljárás.

A lehetséges eljárásfajták.

Az eljárás becsült nettó értéke (1. ütem) 20.137.400.-Ft. Az egybeszámított becsült érték (1. ütem és a jövőben megindításra kerülő II. ütem) 123.428.306.-Ft. Az eljárás az egybeszámított becsült értéke alapján a nemzeti eljárási rezsimbe tartozik.

Tekintettel arra, hogy a kármentesítés nem Uniós támogatási forrásból finanszírozott, így a Kb. 115. § szerinti nyílt eljárás is választható lett volna. Ezen eljárás időszükséglete az eljárás megindításától a nyertes ajánlattevővel történő szerződéskötésig reális idővonal szerint:

Előkészítés: (közbizserzési dokumentáció összeállítása, ajánlattételre felkért gazdasági szereplők körültekintő kiválasztása, a képviselő testületi ülés összehívása, megtartása, döntés az eljárás megindításáról) 5 nap,

Ajánlati szak: 10 nap,

Bírálati szak (esetleges hiánypótlással): 7 nap,

Eljárást lezáró döntés (képvisező testületi ülés összehívása, megtartása): 3 nap

Szerződéskötési moratórium: 5 nap

Ez összesen: 30 nap (hétvégék, munkaszüneti napok miatt akár reálisan ennél hosszabb is lehet).

Ha az eljárásban a tárgyalás lehetőségét is biztosítjuk (egy tárgyalási fordulót feltételezve) az további 3 nappal növelheti meg a lefolytatás időszükségletét. Így 33 napban tudjuk optimális esetben meghatározni a 115 § szerinti tárgyalásos eljárás időszükségletét.

A Kbt. 112. § (1) bek. b) pontja szerinti eljárás időszükségletét a hatóságnak megküldött tájékoztató levelünkben bemutattuk.

Álláspontunk szerint az uniós rezsimben lefolytatott eljárások időszükséglete az előbbieknél hosszabb, ill. nem indokolt Ajánlatkérőnek uniós rezsimben eljárást bonyolítani, ugyanis a beszerzés értéke meg sem közelíti az uniós értékhatárt, ajánlatkérő akkor jár el jogszerűen, ha a beszerzés értékének megfelelő eljárási rezsimet választ.

A gyorsított eljárás időszükséglete, az eljárás megindításától a nyertes ajánlattevővel történő szerződéskötésig azonos eljárási időtartamokkal és összesített időtartamban határozható meg, mint a Kbt. 112. § (1) bek. b) pontja szerinti eljárásnál.

Kijelenthető, hogy a műszaki dokumentáció 2024. 10. 21. napjától való rendelkezésre állását követően a bemutatott eljárási fajták alkalmazása esetén az alábbi munkakezdési időpontok valószínűsíthetők: Kbt. 115. § szerinti nyílt eljárás (30 napos időszükségelt esetén): 2024.11.20.

Kbt. 115. § szerinti tárgyalásos eljárás (33 napos időszükségelt esetén): 2024.11. 25.

Kbt. 112. § (1) bek. b) pont szerinti nyílt eljárás (39 napos időszükségelt esetén) 2024. 11. 29.

Kbt. 49. § (1) bek. gyorsított nyílt eljárás: 2024. 11. 29.

Ezzel szemben a jelen HNT eljárás eredményeként a munkák a megkötött szerződés szerint 2024.11. 05. napján megkezdődnek.”

„A Közbizserzési Hatóságnak küldött tájékoztatónkban arról tájékoztattuk a tisztelt Hatóságot, hogy „A 2. ütem szerinti végleges megoldás azonban már a Kbt. 112. § (1) bekezdése b) pont szerinti nyílt közbizserzési eljárás eredményeként valószínűsíthető meg. A kárelhárítást követően a partfal állapota lehetővé teszi a Kbt. 112. § (1) bekezdése b) pont szerinti nyílt közbizserzési eljárás lefolytatását. A partfal további károsodás nélkül elviseli a 112. § (1) bekezdése b) pont szerinti nyílt közbizserzési eljárás 30-45 napos eljárási időtartamát.” Sajnálatosan a tájékoztatásunkban nem foglalmaztunk egyértelműen. A 2. ütem szerinti végleges megoldás megvalósítására tervezet, nyílt közbizserzési eljárást még nem indítottuk meg. Erre legkorábban az 1. ütemben végrehajtott, azonnali kármentesítési művelet befejezése után kerülhet sor. A 2. ütemben megvalósítandó végleges megoldás részletes műszaki tervezése csak az 1. ütem befejezése után, az 1. ütemű beavatkozás eredményének ismeretében kerülhet sor.”

„2024. 09. 15. és 2024.10.21. időszakban nem állt az ajánlatkérő rendelkezésre olyan műszaki dokumentáció, amely birtokában a szükséges kárelhárítási beavatkozás megfelelően elvégezhető lett volna, ill. amellyel megfelelően előkészített közbizserzési eljárást lehetett volna lebonyolítani. Ezt megelőzően nem volt ismert az eljárás becsült értéke, az egybeszámított becsült érték, így még a közbizserzési kötelezettség fennállását sem lehetett megítélni. Ez az alapvető indok arra, hogy miért nem volt lehetősége ajánlatkérőnek feltételes közbizserzési eljárás lefolytatására.”

„Az Ajánlatkérő önkormányzat nevében nyilatkozom, hogy korábban az érintett partfal teljes hosszában önkormányzati területet érintő a jelenlegivel megegyező vagy hasonló esemény nem történt.”

Bemutatta a kialakult veszélyhelyzetben az ajánlatkérő eljárását annak érdekében, hogy lehetőség szerint több ajánlattevő ajánlattételre történő felhívására kerülhessen sor:

„Az Ajánlatkérő a vis major esemény bekövetkezése után az általa elvégzett azonnali kárenyhítő intézkedések megtételét követően három, a kárelhárítási beavatkozás elvégzésére alkalmas gazdasági szereplőt keresett meg. Az Ajánlatkérő a káresemény részleteinek szóbeli ismertetése után érdeklődött ezen cégeknél arról, hogy rendelkeznek-e megfelelő felkészültséggel és kapacitással a kárelhárítás rövid időn belüli elvégzésére. A felkeresett cégek közül két alkalmasnak vélt gazdasági szereplő kapacitás hiányra hivatkozva elhárította a felkérést. Csak a SYCONS Kft. nyilvánította ki részvételi hajlandóságát és ajánlotta fel segítségét a kárelhárítás azonnal elvégzésére. A lehetséges érvényes ajánlatot adni képes ajánlattevők számával összefüggésben itt kell megemlítenünk, hogy azon cégek köre mely alkalmas lehet az olyan káresemények azonnali elhárítására, mely kiterjed a MÁV vasúti pálya mentesítésére, az omlás során sérült közművek veszélyhelyzetének kiküszöbölésére, rendkívül korlátozott. Fontos, hogy a szóba jöhető cégek telephelyei lehetőség szerint a Pest Vármegyében, a kárhelyszíntől legfeljebb 50-70 km távolságban helyezkedjenek el. Ennek akkor van jelentősége, ha a kármentesítés során, valamely speciális eszköz, gép, vagy anyag válik szükségessé és azt rövid időn belül a kárhelyszínre kell juttatni. Az Ajánlatkérő a kialakult sürgősségi helyzetben először szóbeli tervezési felkérést adott a FÖMTERV Zrt.-nek, melyet később írásban is megerősített. Az FÖMTERV Zrt. által ismertetett és az ezzel rokon ajánlatkérői piaci tapasztalatok szerint a szóba jöhető, alkalmas és vállalkozni is képes ajánlattevők köre rendkívül korlátozott. A FÖMTERV Zrt. a kármentesítési feladat összetettségének és bonyolultságának ismeretében tájékoztatta az ajánlatkérőt a kármentesítésre alkalmas, megfelelő gazdasági szereplők számának korlátozott voltáról. Abban a szerencsés helyzetben, amikor is az Ajánlatkérő rendelkezett legalább egy gazdasági szereplő, a SYCOS Kft. szóbeli szándéknyilatkozatával a kármentesítés elvégzésére és ismerve a piaci helyzet korlátozottságát úgy döntött, hogy a tárgyalást azzal az ajánlattevővel kezdi meg és a tárgyalás befejezésekor írásban szerződést köt, aki a szerződést a rendkívüli helyzet által megkívánt idő alatt képes teljesíteni.”

32. *A feltételezett jogsértés megjelölése.*

A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő feltételezhetően megsértette a Kbt. 98. § (2) bekezdésének e) pontját.

33. A Kbt. kógens szabályozása szerint az ajánlatkérőknek közbeszerzési eljárásaikat fő szabályként a verseny nyilvánosságát biztosító hirdetményes eljárás szabályai szerint kell lefolytatniuk. A jogalkotó a törvényben tételesen felsorolt feltételek maradéktalan fennállásához köti a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását.

34. Hivatkozott a Döntőbizottság D.602/6/2017. sz. és a D.382/5/2022. sz. határozataiban foglaltakra.

35. Jelen kezdeményezés vonatkozásában az ajánlatkérő a rendkívüli sürgősséget indokoló konkrét körülmény bekövetkezését a vis maior helyzet előálltában jelölte meg.

36. A beszerzés feltétlen szükségessége körében ajánlatkérő megjelölte a 2024. szeptember 18. napján a Masoterm Kft. és a 2024. szeptember 30. napján a Magyar

Államkincstár helyi önkormányzat székhelye szerint illetékes területi szerve által összehívott és koordinált bizottság helyszíni vizsgálata eredményeképpen kiadott szakvéleményt.

37. A kezdeményező nem értett egyet az ajánlatkérő azon álláspontjával, hogy csak a hatósági eljárás befejezését követően indulhatnak meg a kárelhárítási munkák, mivel a hatósági eljárás csak az anyagi támogatás megítéléséhez volt szükséges. Ajánlatkérő nyilatkozata szerint önerőből nem tudta finanszírozni a kárelhárítási munkálatokat, ezért volt szükség a támogatás igénylésére. Ajánlatkérőnek azonban számolnia kellett azzal, hogy egy hatósági eljárás lefolytatása és a képviselő-testületi határozatok meghozatala hosszabb időt vesz igénybe, és ha ezen időszak alatt nem intézkedik az azonnal megtehető kárelhárítási munkálatok érdekében, akkor a hatósági eljárás végeztére már annyi idő el fog telni a káresemény óta, hogy nem alapíthatja az eljárását rendkívüli sürgősségre. Ajánlatkérő mulasztásaként értékelhető, hogy nem kezdte meg a kárelhárítást azonnal, hanem csak egy hónappal a vis maior helyzet bekövetkeztét követően, különösen arra tekintettel, hogy már 2024. szeptember 18. napján volt egy olyan szakértői vélemény a birtokában, amely baleset- és életveszélyesnek nyilvánította a rézsüomlást, és ideiglenes gyors megoldási javaslatokat is tartalmazott. Az ajánlatkérői intézkedések késedelmes megkezdését nem mentheti ki ajánlatkérő azzal az indokkal, hogy a hatósági eljárás eredményére, valamint a műszaki leírás elkészítésére várt. Ajánlatkérő nem adott elő semmilyen egyéb indokot arra vonatkozóan, hogy miért nem kezdte meg a szeptember 18-ai szakvélemény alapján az ideiglenes intézkedéseket, valamint a részletes műszaki leírás elkészültéig miért nem készítette elő a közbeszerzési eljárást. Az ideiglenes megoldási javaslatok között szereplő homokzsákok használata, a rézsű lefedése, vagy árkok ásása gyorsan és költséghatékonyan kivitelezhető lett volna, ennek ellenére Ajánlatkérő egy hónapig az érintett útszakasz lezárásán kívül egyéb intézkedést nem tett a kárelhárítás körében, pedig ő maga hivatkozott arra a rendkívüli sürgősség körében, hogy az aszfaltozott út alatt víz- és gázvezetékek futnak, melyeket meg kell védeni, mert több tucat családot szolgálnak ki a környéken.

38. A kezdeményező szerint szintén az ajánlatkérő mulasztásaként értékelhető az is, hogy habár 2024. szeptember 20. napján telefonon megkeresett három gazdasági szereplőt annak érdekében, hogy informálódjon arról, hogy ki tud teljesíteni a rendkívüli helyzetben, nem vette rögtön igénybe annak az egy gazdasági szereplőnek (SYCONS Kft.) a szolgáltatásait, aki vállalta, hogy rövid időn belül teljesíteni tud, és akivel végül egy hónappal később szerződést kötött. Nem fogadható el az az ajánlatkérői álláspont a késlekedés magyarázataként, hogy csak 2024. október 21. napján állt rendelkezésre a FÖMTERV Zrt. által készített műszaki leírás, amely alapján meg tudta kezdeni a teljesítést a SYCONS Kft., mivel már 2024. szeptember 18. napján ajánlatkérő rendelkezésére állt a Masotern Kft. által készített szakértői vélemény az ideiglenes intézkedési javaslatokkal. A vis maior helyzet bekövetkezése után több, mint egy hónappal megkezdett munkálatok nem értékelhetők a rendkívüli sürgősség jogalapi fordulat körében, mivel ennyi idő alatt már gyorsított nyílt eljárás is lefolytatható lett volna pl.: 4 munkanap hirdményellenőrzés és feladás + 15 nap ajánlattétel + 5 munkanap bírálat és értékelés + 10 nap szerződéskötési moratórium, ez összesen ~ 30-35 nap, így is 2024. október 25-30. között lezárult volna az eljárás, azaz már azelőtt az időpont előtt, amikor ajánlatkérő a jelen eljárást rendkívüli sürgősségre alapítva megindította.

39. A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljáráson kívüli eljárásfajtákra előírt határidők be nem tarthatósága körében ajánlatkérő a tájékoztató levelében és a hiánypótlásként megküldött válaszában előadta, hogy mely eljárástípusoknál hány nappal számolna, és így a kárelhárítás legkorábban 2024. december közepén kezdődhetne meg, szemben azzal, hogy a 2024. október

29. napján megkötött vállalkozási szerződés alapján már november elején teljesíteni tud a vállalkozó. A kezdeményező álláspontja szerint azonban az ajánlatkérő tévesen határozta meg azt az időpontot, amitől kezdődően eljárhatott volna a kárelhárítás érdekében, ezzel egy hónap csúszást okozva az eljárásban. Ajánlatkérő saját előadása szerint két ütemben kívánja véglegesen megoldani a rézsúomlás problémáját, az első körben az azonnali intézkedést igénylő munkákat végzi el a rendkívüli sürgősségre alapított eljárással, a második körben pedig nyílt eljárást alkalmazva a végleges megoldáshoz szükséges munkákat rendeli meg.

40. A hivatkozott jogalap feltétele, hogy a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmény nem eredhet az ajánlatkérő mulasztásából, vagy az ajánlatkérő által előidézett okból. A tényállás alapján megállapítható, hogy ajánlatkérő saját maga döntött arról, hogy mikor indítja meg a rendkívüli sürgősségre alapított eljárást. Ajánlatkérő dönthetett volna úgy, hogy a 2024. szeptember 18. napján megkapott szakértői vélemény alapján – akár a Kbt. 53. § (6) bekezdése alapján feltételes közbeszerzési eljárás keretében – megindítja a rendkívüli sürgősségre alapított eljárást az azonnali kárelhárítási munkára vonatkozóan. Kezdeményező véleménye szerint továbbá az ajánlatkérő dönthetett volna úgy, hogy feltételes közbeszerzési eljárást indít, nem kellett volna megvárnia a támogatási összeg elbírálásáról szóló hatósági eljárás lezárultát a közbeszerzési eljárás megindításával. Ez az ajánlatkérői döntés a kezdeményező álláspontja szerint az eljárás indokolatlan elhúzódsához és a rendkívüli sürgősségre alapított eljárás okafogyottságához vezetett.

41. A Döntőbizottság joggyakorlatában a rendkívüli sürgősséghez kapcsolódóan kritériumként fogalmazódott meg, hogy az ajánlatkérő csak a rendkívüli sürgősség által indokolt, a sürgősségből fakadó kényszerhelyzet elhárításához szükséges mértékben, mennyiségben, időtartamban jogosult a beszerzés megvalósítására; az ajánlatkérő az indokolt mértéket meghaladó beszerzési igénye tekintetében nem alkalmazhat hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást. Jelen eljárásban ez azt jelenti, hogy a 2024. szeptember 18. napján megkapott szakértői vélemény alapján már meg lehetett volna indítani a rendkívüli sürgősségre alapított eljárást az ideiglenes feladatok ellátása érdekében.

42. Fentiek alapján a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja alapján a rendkívüli sürgősségre való hivatkozással megindított közbeszerzési eljárás jogalapja nem került hitelt érdemlően bizonyításra. Erre tekintettel a kezdeményező szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontját.

43. A jogsértés megtörténtének időpontja: 2024. október 28. napja, az eljárás megindításának napja.

Az iratok beérkezésének időpontja: 2024. október 28. napja, az érintett közbeszerzési eljárás dokumentumainak ajánlatkérő általi megküldésének napja.

A jogorvoslatra nyitva álló határidő: 2024. november 12. napja.

44. A kezdeményező indítványozta, hogy az eljáró tanács vizsgálja meg a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás jogalapjának jogszerűségét a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja alapján. Egyúttal kérte, hogy a Döntőbizottság – amennyiben annak feltételei fennállnak – állapítsa meg a jogsértés elkövetését, és szabjon ki bírságot az ajánlatkérővel szemben, továbbá vizsgálja meg a Kbt. 137. § (1) és (3) bekezdése szerinti feltételek fennállását.

45. A hivatalbóli kezdeményező a jogorvoslati eljárásban - fenntartva a kezdeményezését - nyilatkozott, hogy az ajánlatkérő észrevételeiben nem tárt fel olyan körülményt, amely cáfolná a kezdeményezést.

46. Az ajánlatkérő felelőssége az eljárás megfelelő alapossággal történő előkészítése és a becsült érték meghatározása.

47. A becsült érték meghatározása és a részekre bontás körében a kezdeményező vitatta ajánlatkérő azon érvelését, mely szerint tulajdonképpen nem is kellett volna közbeszerzési eljárást indítania, és nem is kellett volna alkalmaznia a Kbt. 19. § (3) bekezdését. Ezzel szemben a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás során az ajánlatkérő saját maga nyilatkozott úgy, hogy a közvetlen fenyegető veszély elhárítása után rövid időn belül szükséges lesz egy újabb közbeszerzési eljárás lefolytatása a terület végleges rendezése, a csapadékvíz elvezetése és a parfal omlás megszüntetése érdekében. A Kbt. 19. § (3) bekezdése szerinti részekre bontási tilalom az „egy építési beruházás” fogalmi körébe tartozó beszerzések vonatkozásában áll fenn. Az „egy építési beruházást” alkotó beszerzések meghatározása érdekében elsődlegesen az érintett kivitelezések műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell vizsgálni. A műszaki és gazdasági funkcionális egység fennállásával kapcsolatos vizsgálatok döntő szempontjai a beszerzések tárgyának, rendeltetésének azonossága és a vizsgált beszerzések egymással kapcsolatos felhasználásának közvetlen összefüggései. A Kbt. 19. § (1) bekezdése alapján tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani, így a két eljárás becsült értékét tilos részekre bontani. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a beszerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában (2021. 09. 30.) (továbbiakban: Útmutató) kimondja, hogy amennyiben egy közbeszerzést több szerződéssel valósít meg az ajánlatkérő, ezek értékét a becsült érték megállapításakor össze kell adni, és minden egyes szerződésre vonatkozóan az alkalmazandó szabályokat a teljes becsült érték alapján kell meghatározni. A Bíróság a C-16/98. sz. ítéletében kimondta: az egy építési beruházás fennállásának megítélésakor a gazdasági és műszaki funkció egysége a döntő szempont. Az Útmutató és a Kbt. rendelkezéseinek figyelembevételével tehát egyértelműen megállapítható, hogy ajánlatkérőnek tilos lett volna részekre bontania a két közbeszerzési eljárás értékét, arra is tekintettel, hogy már a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban az ajánlattevőtől kapott költségkimutatásban szerepel a később lefolytatandó közbeszerzési eljárással megvalósuló építési beruházás várható becsült értéke.

48. Kiemelte, hogy nem a Masotern Kft. szakvéleményére alapozza meg a jogsértést, hanem az a tény, hogy a 2024. szeptember 15. napján bekövetkezett partfalomlás után több, mint egy hónappal megkezdett munkálatok nem értékelhetők a rendkívüli sürgősség jogalapi fordulata körében. Ennyi idő alatt már gyorsított nyílt eljárás is lefolytatható lett volna.

49. Nem egyeztethető össze a rendkívüli sürgősség, mint jogalap egy középtávú megoldási javaslat kidolgozásának idejével, mivel ez már olyan időtartamot jelentene, ami alatt már egy jogalaphoz nem kötött közbeszerzési eljárás előkészítése is megvalósítható lenne. A rendkívüli sürgősség esetében a vis maior helyzet beálltától számított pár napos határidő áll ajánlatkérő rendelkezésére az eljárás lefolytatására és a közvetlen veszély elhárítására, ebbe semmiképp sem fér bele egy majd másfél hónapig tartó és középtávú megoldást biztosító eljárás előkészítése. A fedezethiány körében pedig ajánlatkérő a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljáráshoz csatolt tájékoztató levelének 2. pontjában az észrevételében írtakkal ellentétesen éppen azt adta elő, hogy „A kárelhárítás megkezdésére csak az 1. pontban bemutatott hatósági eljárás befejezése után van lehetőség”. A rendkívüli sürgősségre alapított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megindításának napján – 2024. október 28. – ajánlatkérőnek már egy olyan műszaki leírás állt a rendelkezésére, amely középtávú megoldási javaslatot tartalmazott a partfal helyreállítása vonatkozásában, továbbá ajánlatkérő előadása szerint ezt követően még szükséges lesz egy másik tervre is, amely

véglegesen megoldja a terület vízelvezetési és parfal omlási problémáját. A kezdeményező álláspontja szerint szintén nem egyeztethető össze a rendkívüli sürgősség, mint jogalap azzal a ténnyel, hogy ajánlatkérő a káresemény bekövetkezése után mintegy három héttel később – 2024. október 10. napján - kötött csak szerződést a műszaki tervdokumentáció elkészítésére, mely késlekedés egyértelműen ajánlatkérő mulasztásaként értékelendő.

50. Ajánlatkérőnek a rendkívüli sürgősségre alapított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban azokat a feladatokat kellett volna ellátnia, amelyek a közvetlen veszélyhelyzet szüntetik meg, és ezt követően egy másik közbeszerzési eljárás keretében pedig azokat a feladatokat, amelyek a terület végleges rendezését, a tágabb körben értékelhető veszélyhelyzet – ajánlatkérő által is középtávúként és véglegesként megjelölt - megoldásait szolgálják.

Az ajánlatkérő észrevétele

51. Az ajánlatkérő elsődlegesen kérte a jogsértés hiányának a megállapítását, a kezdeményezőnek az ajánlatkérő költségeiben marasztalását.

52. Másodlagosan kérte - jogsértés megállapítása esetén - a bírság összegének a lehetséges legkisebb mértékben, ill. összegben történő megállapítását, ugyanis a Kbt. 165. § (11) bekezdésében nevesített körülmények ajánlatkérő javára veendő figyelembe és nincs olyan körülményről tudomása, amely magasabb összegű bírság alkalmazását indokolhatja. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerinti körülmények okszerű mérlegelését követően arra a következtetésre lehet jutni, hogy a bírság alkalmazása nem indokolt, illetve csekély mértékben indokolt.

53. Előadta, hogy az ajánlatkérővel szemben a tárgyi közbeszerzési eljáráson kívül más eljárással kapcsolatban korábban jogsértést még nem állapítottak meg és azt is, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárás becsült értéke nem magas, kifejezetten alacsony (20.137.400.-Ft), önmagában nem éri el a közbeszerzési értékhatárt (50.000.000.-Ft), sőt még annak felét sem közelíti meg. A tárgyi beszerzés kizárólag a részekre bontási tilalom (a továbbiakban: egybeszámítási kötelezettség) miatt, a jövőben megvalósítandó beruházásra figyelemmel eshet, ill. esik közbeszerzési kötelezettség alá. Ha ajánlatkérő a jövő évben megvalósítandó, egyelőre csak tervezési fázisban álló beruházás értékét és a jelen beruházás értékét nem számította volna egybe, akkor nem is kellett volna közbeszerzési eljárást lebonyolítania és fel sem merülne a jogsértés megvalósítása. Az építési beruházások minden esetben a bonyolultabb közbeszerzési eljárások közé tartoznak, kockázatos, összetett beszerzést jelentenek, komoly előkészítési feladatokkal járnak, amelyeket különösen az azonnali intézkedést igénylő, rendkívüli helyzetekben nehéz feladat a jogszerűen eljárni kívánó ajánlatkérőknek megoldani. A kezdeményezésben megjelölt jogsértés nem súlyos, annak az eljárás eredményére, a nyertes személyére nem lehetett befolyása, maga a kezdeményező is csak azt rója az ajánlatkérő terhére, hogy a kiválasztott nyertes ajánlattevővel korábban is megköthette volna már a szerződést. Ajánlatkérő a tárgyi jogorvoslati eljárásban együttműködő magatartást tanúsított, ehelyütt is felajánlja a Döntőbizottság részére, hogy felhívására soron kívül reagál. A feltételezett jogsértés esetén nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy ajánlatkérő azt szándékosan követte el, éppen ellenkezőleg ajánlatkérő körültekintően járt el, az egybeszámítás alkalmazásával közbeszerzési eljárás keretében kívánta a nyertes ajánlattevőt kiválasztani.

54. Az ajánlatkérő kistelepülés, kedvezményezett járásban található, anyagi forrásai korlátozottak, a tárgyi beszerzés megvalósítását is csak az tette lehetővé, hogy az kifejezetten magas támogatási intenzitású volt (csekély összegű önerő biztosításával valósult meg).

55. Érdemben előadta, hogy az ajánlatkérőnek a Kbt. alanyi hatálya alá való tartozására, a beszerzés tárgyára, illetőleg a beszerzés becsült értékére tekintettel szükséges alkalmaznia beszerzése során a Kbt. szabályait, illetve az irányadó törvényi rész/fejezet szabályai szerint kell eljárnia (Kbt. 2. § (7) bekezdés, 21. §). Ebből adódóan ajánlatkérő a beruházás becsült értékére tekintettel nem kötelezett a Kbt. szerinti közbeszerzési eljárás lefolytatására. Ajánlatkérő a Kbt. 19. § (3) bekezdését alkalmazva döntött úgy, hogy közbeszerzés lefolytatására köteles, ugyanis a tárgyi építési helyszínt is érintően a jövőben egy nagyobb értékű, a műszaki probléma végleges megoldását eredményező építési beruházást kíván megvalósítani. Ezen beruházás jelenleg azonban még csak tervezési fázisban van, 2024. évben bizonyosan nem indul el sem a beruházás, sem az arra vonatkozó közbeszerzési eljárás, így a két beruházás között szoros időbeli összefüggés nem áll fenn. A végleges műszaki megoldás megtervezéséhez részletes szakértői vizsgálatokra és tervekre van szükség, amelyek még nem állnak ajánlatkérő rendelkezésére. A végleges műszaki megoldás kidolgozása csak a jelenleg folyó kárelhárítási munkák befejezése és a MÁV szakembereivel folytatott egyeztetés után kezdhető meg. A jövőbeli építési beruházás egy nagyobb, a jelenlegitől részben eltérő építési területet érint majd és funkcióját tekintve is részben eltér a jelenlegi beruházástól. A végleges beavatkozási művelet a csapadékvíz elvezetését célozza, ezáltal megelőzve a hasonló fölcsumzamlásokat. Előreláthatólag a végleges műszaki megoldáshoz más technológia szükséges, amelyet a jelen beruházás megvalósítójától eltérő, más gazdasági szereplők fognak tudni elvégezni (más szakemberek, más gép-, ill. eszköz igény, más gyakorlat szükséges), továbbá alapvetően más lesz a két beruházás szakmai tartalma. Ezen kívül a két beruházás jogalapja is más, mert míg a tárgyi, azonnali kárelhárításhoz szükséges, átmeneti időre szóló megoldást jelentő beruházás hirdetmény nélküli eljárásban is megvalósítható a rendkívüli sürgősség miatt, addig a jövőbeli beruházást mindenképpen egy nemzeti értékhatárt elérő értékű nyílt közbeszerzési eljárásban lehet csak megvalósítani. Ezen körülményekre figyelemmel kétséges, hogy ajánlatkérőt egybeszámítási kötelezettség terhelte-e egyáltalán.

56. Az ajánlatkérő szerint a választott eljárásfajta jogszerű alkalmazásának feltételei fennálltak.

57. A kezdeményező a tényállást iratellenesen, nem helytállóan állapította meg és abból téves következtetéseket vont le.

58. A 2024. szeptember 18-i Masoter Kft. szakvélemény nem tartalmaz olyan műszaki tartalmat, amely alapján, illetve amely tekintetében a közbeszerzési eljárás megindítható lett volna, illetve ami alapján a megkötendő kivitelezési szerződés tárgya meghatározható lett volna. A 2024. szeptember 18-i szakvélemény kizárólag az azonnali veszélyelhárítás érdekében foganatosítandó intézkedéseket rögzíti.

59. Az ajánlatkérő e szakvéleményben jelzett intézkedéseket azonnal, késedelem nélkül meg is tette, a baleset- és életveszélyes állapot elhárítása érdekében megvalósította.

60. Az ajánlatkérő 2024. szeptember 16/17-én, a vis maior esemény bekövetkezte után néhány nappal gondoskodott a homokzsákok kihelyezéséről, a rézsű ideiglenes föliatakarásáról, és már 2024. szeptember 15-én az útszakasz lezárásáról. Ezt igazolja a

többek közt a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Pince- és Partfalveszély-elhárítási szakértői Bizottság helyszíni szemlét követően készült szakvélemény.

61. A tárgyi jogorvoslati eljárás tárgyát képező közbeszerzési eljárás építési munkái nem a 2024. szeptember 18-i szakvéleményben nevesített munkanemek, ill. feladatok voltak, azok ugyanis már korábban megvalósultak, hanem az azokon túlmutató, a Főmterv Zrt. tervezési tevékenysége eredményeként megállapított építési munkák, amelyekkel átmenetileg (1 évnél rövidebb időre), kisebb esőzések esetére biztosítható a rézsűfal állékonysága. Ez egyébként mind a hirdetmény nélküli eljárás költségvetése, mind az eljárás becsült értéke, illetve szerződéses értéke alapján szakértelem hiányában is belátható.

62. Az ajánlatkérő tehát nem késlekedett, az életveszély elhárítása érdekében szükséges intézkedéseket azonnal megtette a 2024. szeptember 18-i Masoter Kft. szakvéleményével összhangban és ezzel egyidőben a további kármegelőzés és kárelhárítás érdekében teendő műszaki megoldáshoz szükséges tervek elkészítéséről, a közbeszerzési eljárás előkészítéséről és a fedezet rendelkezésre bocsátásáról is gondoskodott. A FŐMTERV Zrt.-t az ajánlatkérő soron kívül megbízta a tervezési feladattal és a tervek elkészülte után azonnal (1 héten belül) megindította a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárást. Ezen beruházás tárgya cölöpfal készítés, fejgerendák kihelyezése és a rézsűfal megtámasztása volt, amely munkanemek tehát nem egyeznek meg a 2024. szeptember 18-i Masoter Kft. szakvéleményben nevesített azonnali kárelhárításhoz szükséges feladatokkal (csapadékvizet kell elterelni pl. homokzsákokkal, a rézsűfelületét a csapadéktól ideiglenes takarással meg kell védeni, valamint le kell zárni az érintett útszakaszt).

63. Éppen a Masoter Kft. szakvélemény igazolja ajánlatkérő azon hivatkozását, amely szerint külön tervdokumentáció szükséges a lejtős, ferde földfal megtámasztásához szükséges beruházás tárgyában.

64. A támogatási forrás rendelkezésre állása körében előadta, hogy ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás megindítási feltételeként kizárólag a műszaki tervdokumentációra várt, azaz a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás gondos előkészítését végezte, hogy a Kbt. 28. §-a rendelkezései szerint, jogszerűen valósítsa meg beszerzését. Ténykérdés, hogy ezen idő alatt a szükséges források előteremtéséről is gondoskodnia kellett, de nem a fedezethiány miatt nem indította el közbeszerzését 2024. szeptemberében, hanem azért, mert ekkor még nem tudta a középtávú megoldásként azonosítható földfal megtámasztásra vonatkozó tervdokumentációt (költségvetést, műszaki leírást, szerződéses feltételeket, stb.) rendelkezésre bocsátani.

65. A műszaki tervdokumentáció elkészítésének szükségességét egyébként a térség országgyűlési képviselőjével tartott, 2024. szeptember 15-i helyszíni bejáráson is megerősítették a résztvevők (észrevétel 1. sz. melléklet).

66. A műszaki dokumentáció elkészítésének és a MÁV-val történő egyeztetésének szükségességét igazolja a MÁV illetékes pályavasúti területi igazgatója, S. L. önkormányzatnak küldött levele. Ez a levél erősíti meg a MÁV területi igazgatójának és szakembereinek 2024. 09.20-án megtartott bejárása során elhangzottakat. (észrevétel 2. sz. melléklet).

67. Ezt a szakmai álláspontot támasztja alá továbbá a 2024. október 17-én felvett emlékeztető is, amelyet az ajánlatkérő polgármestere, a FŐMTERV Zrt. képviselője és a

MÁV illetékes képviselői rögzítettek (észrevétel 3. sz. melléklet). Ezen emlékeztető utolsó bekezdése tartalmazza, hogy az elkészült terveket a MÁV gyorsan elbírálja, véleményezi, a szakfelügyeletet biztosítja.

68. Kiemelte, hogy az ajánlatkérő által megvalósított azonnali intézkedésekkel a veszélyhelyzet nem hárult el, ezen megvalósított intézkedések csak a közvetlen fenyegető veszély elhárítására voltak - egy nagyon rövid, átmeneti időre szólóan - alkalmasak.

69. Az ajánlatkérő figyelembe vette, hogy hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás eredményeként csak a rendkívüli sürgősség által indokolt, a sürgősségből fakadó kényszerhelyzet elhárításához szükséges mértékben, mennyiségben, időtartamban jogosult a beszerzés megvalósítására, az ajánlatkérő az indokolt mértéket meghaladó beszerzési igénye tekintetében nem alkalmazhat hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást. Jelen eljárásban ez azt jelenti, hogy ajánlatkérő kizárólag a kb. 1 éves átmeneti időre szóló földfal megtámasztást rendelhette meg, egy olyan műszaki megoldást, amely kitart addig, amíg a végleges műszaki megoldáshoz szükséges felmérés, tervezés, közbeszerzés lebonyolítás és kivitelezés megtörténik. Ennek időtartama több hónap, amely időszakra az átmeneti megoldások (vízelterelés, forgalomkorlátozás, ideiglenes takarás) nem lennének képesek a további károk megelőzését garantálni, így szükséges a középtávú megoldás megvalósítása, amely a csapadék mértékétől és intenzitásától függően képes egy átmeneti időre szólóan megnyugtató megoldást biztosítani.

70. Szemléltette, hogy ezen partfal omláshoz hasonló eset, ha egy magas ház jó állapotú tetejét és tetőszerkezetét egy orkán erejű vihar megsemmisíti. Ebben az esetben azonnali intézkedésként a csapadékvíz elvezetéséről, ill. gyűjtéséről kell gondoskodni, hogy az alsóbb emeletek egy következő esőzés esetén ne ázzanak el. A csapadékvíz elvezetése/gyűjtése az azonnali kárelhárításnak feleltethető meg, amit a jelen esetben, a partfal omlás esetén az ajánlatkérő azonnal 3 napon belül megvalósított. Amíg a végleges tetőszerkezet felépítésre kerül (felmérés, tervezés, közbeszerzés, kivitelezés), addig ez az azonnali kárelhárítási intézkedés nem tart ki, átmeneti időre szóló megoldásként egy ideiglenes fedést indokolt a tetőn elhelyezni, pl. fólia borítás elhelyezésével. A megfelelő anyagú, méretű, szakszerűen elhelyezett fólia több hónapos védelmet képes biztosítani, de ahhoz, hogy szakszerűen elkészüljön, nélkülözhetetlen a szakértői tervezés, műszaki leírás, költségvetés készítése. A partfal omlás esetén az ideiglenes cölöpfal megvalósítása, a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás tárgya volt a fólia fedésnek megfelelő átmeneti megoldás arra az időre, míg az új tetőt megtervezik, a kivitelezőt kiválasztják és a tetőt elkészítik.

71. A tényállás helyes és teljeskörű megállapítása érdekében összeállította az események idővonalát, amelyen jelölte, hogy a káresemény bekövetkezte és a közbeszerzési eljárás megkezdése között mikor és mi történt, amely idővonal egyértelműen igazolja, hogy ajánlatkérő nem késlekedett a közbeszerzési eljárás megindításával (észrevétel 4. sz. melléklet) és a közbeszerzési eljárás előkészítése körében minden lehetséges intézkedést a megfelelő időben megtett. Így a tervek megrendelése (műszaki tartalom meghatározása) mellett többek között gondoskodott a közbeszerzési eljárást lebonyolító ÁKSZ felkutatásáról, megbízásáról, az előkészítő iratok és a szerződéstervezet elkészítéséről.

72. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárásban a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontjában meghatározott törvényi feltételek körében csatolta a törvényes képviselőjének, a Polgármesterének az összefoglaló nyilatkozatát (észrevétel 1. sz. melléklet), amelyben rögzítettek szerint:

- „1. A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazása feltétlenül szükséges volt.
 2. Az ajánlatkérő által előre nem látható okból állt elő a rendkívüli sürgősség.
 3. A nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatóak;
 4. A rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények nem az ajánlatkérő mulasztásából erednek.

73. ad1. A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazása feltétlenül szükséges volt, ugyanis a partfalomlás következtében előállt károkat el kellett háritani, illetve a további káresemények megelőzése érdekében szükséges intézkedéseket soron kívül meg kellett tenni, azaz a rézsút helyre kellett állítani, átmeneti védelmet kellett az érintett területen kialakítani. A partfalomlással egy vis maior helyzet állt elő, amelyet kétségtelenül igazol, hogy a helyreállítás pénzügyi forrásaként az ún. „vis maior keret” jogszerűen felhasználható. A vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól szóló 9/2011. (II.15.) Korm. rendelet alapján „a vis maior támogatás célja az egyes természeti károkból adódó, indokolt és szükséges védekezéssel összefüggő kiadások részbeni vagy teljes megtérítése, a helyi önkormányzat tulajdonában lévő épületben, építményben, partfalban vagy a helyi önkormányzat vagyonkezelésében és az állam tulajdonában lévő, kötelező feladatellátást szolgáló épületben a vis maior események okozta károk helyreállításának és a katasztrófavédelmi szűnyogyérítéssel összefüggő kiadások részbeni támogatása.” Jogi álláspontunk szerint önmagában az a körülmény, hogy a vis maior támogatást elbíráló, szakértelemmel rendelkező hatóság jogosnak ítélte meg ajánlatkérő kérelmét, vitathatatlanul alátámasztja, hogy a beszerzés megvalósítása feltétlenül és soron kívül szükséges volt.

74. A beszerzés feltétlen szükségességét igazolják továbbá a korábban csatolt alábbi dokumentumok is, amelyek különféle, az ajánlatkérőtől független szakértők által és egyező tartalommal kerültek megfogalmazásra:

- 2024.09.15-én tartott előzetes helyszíni vizsgálat jegyzőkönyve (katasztrófavédelem és építés hatóság képviselőjének egyező szakvéleménye),
- Masoter Kft. szakvéleménye (2024.09.18.),
- FŐMTERV tervdokumentációja,
- 2024.09.30-i helyszíni szemlén tett szakértői megállapítások,
- KTM Pince- és Partfalveszély-elhárítási szakértői bizottság szakvéleménye (2024.10.16.),
- 2024.10.17-i helyszíni bejárásról megfogalmazott szakértői megállapítások.

75. A Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti közbeszerzési eljárás a Kbt.-hez fűzött jogalkotói indokolás szerint tipikusan vis maior helyzetekben alkalmazható, éppen a tárgyi partfal omláshoz hasonló esetekre került kidolgozásra.”

76. Megjegyezte, hogy azt maga a kezdeményező sem állította, hogy vis maior helyzet nem következett be, illetve, hogy a tárgyi beruházás nem volt feltétlenül szükséges.

77. „A partfalomlást követően ajánlatkérőnek azonnal, azaz napokon belül kellett intézkedni a bekövetkezett károk elhárításáról és a további kármegelőzés érdekében foganatosítható lehetséges azonnali intézkedések megtételéről. Ez napokon belül saját erőforrások felhasználásával megtörtént (vasúti sínról a föld elhordása, vasúti közlekedés feltételeinek biztosítása, közúti közlekedés lezárása, földtakarás, homokzsákokkal a víz elterelése), közbeszerzési kötelezettség nem merült fel. Ezt követően ajánlatkérőnek a további kármegelőzés érdekében egy átmeneti, rövid időre szóló, a partfal biztosításának végleges megoldásáig terjedő időre előreláthatóan megfelelő megoldást biztosító műszaki megoldást kellett keresni.

Ez valósult meg a jelen jogorvoslat tárgyát képező hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött kivitelezési szerződés alapján. Ez a cölöpfal megerősítés azonban nem jelenthet végleges, illetve hosszú időtávra szóló megoldást a partfal stabilizálására, kizárólag arra szolgál, hogy a végleges műszaki megoldásra vonatkozó tervek elkészítéséig, majd a végleges műszaki megoldás kivitelezéséig szólóan előreláthatóan megfelelő megoldást biztosítson. A végleges műszaki megoldás előtt ugyanis további felmérésekre, kutatásokra, talajtani és egyéb vizsgálatokra, további szakértők bevonására van szükség, a tervezési fázis és a kivitelezési időszak is tovább tart, nagyságrendekkel magasabb ellenértékű munka. Ezen munkák elvégzéséig az azonnali kármegelőzés keretében foganatosított intézkedések (főliatakarás és homokzsákok) bizonyosan, illetve komoly eséllyel nem jelentettek volna megfelelő védelmet elsődlegesen a várható csapadékmennyiségre figyelemmel. Ezt a szakmai álláspontot képviselte az ajánlatkérőn kívül a kárelhárításba bevont valamennyi szakértő (katasztrófavédelmi hatóság, építéshatóság, tervező, KTM.)”

78. „ad2. A rendkívüli sürgősség ajánlatkérő által előre nem látható okból állt elő, a sok és hirtelen lehulló csapadék miatt bekövetkezett partfalomlást, mint természeti erők okozta katasztrófát ajánlatkérő nem láthatta előre. A vis maior események jellemzője éppen ezen előre nem láthatóság, tehát a fentiekben foglaltak szerint a károk vis maior keretből történő finanszírozhatósága az előre nem láthatóságot is kellőképpen igazolja. Ebben a körben korábban már nyilatkoztunk arról, hogy hasonló jelenség, azaz partfalomlás korábban a területen nem történt, így nem volt közvetlenül fenyegető a partfalomlás, azzal nem kellett számolni, illetve nem lehetett arra számítani, hogy ez bekövetkezik, arra pedig különösen nem, hogy éppen akkor következik be, amikor megtörtént. A tárgyi partfalomlás tehát éppen annyira volt előre látható, mint bármilyen más természeti katasztrófa, illetve természeti katasztrófából adódó káresemény.”

79. „ad3. A beruházás nyílt/meghívásos/tárgyalásos eljárásra előírt határidők mellett nem lett volna megvalósítható, illetve oly jelentős késedelemmel, hogy akkorra már esélyesen okafogyottá vált volna egy később bekövetkező újabb partfalomlás, illetve -csúszás miatt (illetve más műszaki tartalom kidolgozása lett volna szükséges). Figyelemmel arra, hogy a gyorsított nyílt eljárás határidejével sem lett volna a beszerzés megvalósítható és ezt korábbi beadványunkban már levezettük, így szükségtelen indokolni, hogy az annál hosszabb határidőkkel bonyolítható két szakaszos meghívásos, tárgyalásos és a nem gyorsított nyílt eljárás minimálisan szükséges időráfordításával sem lett volna megvalósítható. Ebben a körben, korábbi beadványunkban részletesen ismertettük, hogy a tárgyi beruházás soron kívüli megvalósítása azért volt indokolt, mert egy újabb esőzés esetén az ideiglenes megoldások (csapadékvíz homokzsákokkal történő elvezetése és főliatakarás) nem jelenthettek volna megfelelő védelmet és folytatódhatott volna a partfal további leomlása, illetve megcsúszása, ezzel lehetetlenné téve a vasúti-, és közúti közlekedést továbbá a közművek károsodásával a lakossági közszolgáltatások biztosítását az érintett területen. Kérjük, hogy ebben a körben vegyék figyelembe a korábbi beadványunkban foglaltakat.”

„ad4. A rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények nem az ajánlatkérő mulasztásából erednek, azokat a nagy esőzések, a sok csapadék okozta. Ajánlatkérő nem tudta volna megakadályozni a partfalomlást, illetve csak nem indokolható beruházással. Ebben a körben azt kell értékelni, hogy ajánlatkérő a jó gazda gondosságával járt el és tartotta karban a tulajdonában álló ingatlant és nem követett el olyan mulasztást, ami végül a partfalomláshoz vezetett. Ebben a körben kérjük, hogy vegyék figyelembe a KTM szakmai álláspontját, amely támogathatónak ítélte meg a helyreállítást.”

80. A Döntőbizottság felhívására az ajánlatkérő nyilatkozott, hogy a 2024. szeptember 18-i szakvéleményben rögzített ideiglenes intézkedések mindegyikét azonnal és soron kívül elvégezte, az ott említett ideiglenes földtakarást elhelyezte, és homokzsákokkal biztosította a csapadékvíz elterelését a kritikus területről, valamint az utat lezárta.

81. Ezt igazolja a kivitelezőnek az észrevételhez 2. sz. mellékletként csatolt nyilatkozata mellett a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium 2024. 10. 16-án kelt szakértői véleménye is (szakvélemény 2. oldal szakvélemény cellában alulról a 3. bekezdés a földtani leírás felett), illetve ebben a körben ajánlatkérő 2. számú beadványában részletes nyilatkozatot tett.

82. Az ajánlatkérő a részletes műszaki leírás elkészültéig intézkedett a közbeszerzési eljárás előkészítéséről, így a közbeszerzési eljárást lebonyolító személyt felkutatta, megbízta, aki az eljárástípus tekintetében tanácsot adott, a közbeszerzési eljárás iratanyagát elő-, illetve elkészítette. Ajánlatkérő gondoskodott továbbá a beruházáshoz szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre állásáról. Felkutatta a potenciális ajánlattevőket, illetve azt a gazdasági szereplőt, aki képes ajánlatot tenni. Együttműködött a tervező céggel, a tervezéshez szükséges információkat rendelkezésre bocsátotta, a megbízói döntéseket meghozta. Egyeztetéseket folytatott az érintett hatóságokkal, illetve a szomszédos ingatlanok tulajdonosaival, mindenképp a MÁV-val.

83. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítését megfelelő időben és módon megkezdte és el is végezte, semmiféle mulasztás nem terheli a közbeszerzési eljárás előkészítésével, illetve megfelelő időben történő előkészítésével kapcsolatban.

84. Fenntartotta, hogy a közbeszerzési eljárás 2024. szeptember 18-a után rövid határidőben azért nem volt megindítható, mert nem állt rendelkezésére olyan műszaki leírás (terv, árazatlan költségvetés), amely alapján a kivitelező cég kiválaszható lett volna.

85. A kivitelező 2. sz. mellékletként csatolt nyilatkozata is igazolja, hogy műszaki leírás, árazatlan költségvetés hiányában nem tudott vállalkozni a feladatra, ajánlatot sem tudott tenni és a kivitelezést sem tudta volna megvalósítani. Ennek megfelelően a közbeszerzési eljárás megindítását alapvetően a műszaki leírás hiánya akadályozta.

86. A SYCONS Kft. 2024. szeptember 23-án kelt szándéknyilatkozata is rögzíti, hogy „Amennyiben, a megbízó tervezője az azonnali beavatkozást tartalmazó dokumentumokat rendelkezésünkre bocsátja, ezt követően vállaljuk, hogy 5 munkanapon belül elvégzendő feladatot beárazzuk és az elfogadott árajánlat és az ezt követő szerződéskötés után 10 munkanapon belül a munkálatokat elkezdjük.”

87. Erre figyelemmel álláspontja szerint indifferens, hogy az ajánlatkérő a végleges műszaki leírás, illetve árazatlan költségvetés elkészültéig milyen intézkedéseket tett, illetve mulasztott el, hiszen műszaki leírás, árazatlan költségvetés, árazott tervezői költségvetés, és becsült érték hiányában az eljárás jogszerűen nem volt megindítható.

88. A tárgyi építési beruházás a mélyépítés speciális területére tartozik, a magyarországi terepviszonyokra, illetve földrajzi adottságokra figyelemmel kevés szakember rendelkezik kellő szakértelemmel, gyakorlattal, illetve jogosultsággal ezen, speciális tervezési és kivitelezési területen. Erre figyelemmel mind a megfelelő tervező, mind a kivitelező felkutatása komoly nehézséget okozott. Ajánlatkérő nem válogathatott sem a tervezők, sem a

kivitelezők között. A tervezőket így nem tudta rangsorolni, kénytelen volt azzal a kivitelezővel szerződni, aki a vis maior esemény bekövetkezése után egyáltalán vállalkozott a tervezési feladatra és képes is volt annak megvalósítására.

89. Ezt támasztja alá, hogy az MTA CSFK Földrajztudományi Intézetben évtizedek óta kiemelt kutatási program a felszínmozgásos területek vizsgálata és mérnökgeomorfológiai térképezése. A felszínmozgásokkal kapcsolatos kutatásoknak fontos része az omlás és csúszásveszélyes partfalak állékonyságának komplex vizsgálata.

A természeti tényezők és a lehetőségek feltárása után a leghatékonyabb és leggazdaságosabb komplex partfalbiztosítási módszer kiválasztása a cél. Ennek keretében értékelni és mérlegelni kell többek között az alábbiakat:

- településfejlesztési szempontokat;
- biztonsági szempontokat;
- építési előírásokat;
- műszaki létesítmények biztonságos üzemeltetését;
- környezetvédelmi szempontokat és előírásokat;
- természeti értékek védelmét;
- hatékony környezetgazdálkodás szempontjait;
- nemzetgazdasági értékek megóvását.

Mindezek szükségessé teszik az optimális tervezést és optimális beruházói döntések meghozatalát, amelyek nem napok alatt, hanem több hét alatt születhetnek csak meg.

90. A kezdeményező figyelmen kívül hagyja a kialakult veszélyhelyzet komplexitását, a beszerzési tárgy sajátosságait, illetve egy közbeszerzési eljárás előkészítésének tényleges és valós időigényét is (4 munkanap alatt nem lehet jogszerűen előkészíteni egy közbeszerzési eljárást még egy olyan ajánlatkérőnek sem, amely valamennyi szakértelemmel saját szervezetén belül rendelkezik). Minden építési beruházás előkészítése hosszadalmas folyamat, 1-2 munkanap alatt bizonyosan nem megvalósítható.

91. A kezdeményező figyelmen kívül hagyja azt a tényt is, hogy a veszélyhelyzet folyamatosan fennállt és az időjárási körülményektől, különösen a csapadékmennyiségtől függően realizálódhatott volna (szerencsére nem realizálódott később újabb káresemény formájában).

92. Az észrevételhez 2. sz. mellékletként csatolt 2024. december 5. kelt Kivitelezői szakmai álláspontról többek között rögzíti, hogy

„1.) Cégünk évtizedek óta foglalkozik speciális mélyépítési feladatok kivitelezésével, ezen belül partfal stabilizálással, rézsűbiztosítással is, de ezeket a munkákat minden esetben csak részletes tervek, kivitelezési tervdokumentáció rendelkezésre állása esetén vállaljuk.”

2.) A Verőce, Falufőle utcában a munkaterületet 2024. november 4-én vettük át. Ekkor a rézsűfelületen ideiglenes földtakarás volt, és homokzsákokkal biztosították a csapadékvíz elterelését a kritikus területről. Az általunk megvalósított beruházásnak nem volt tárgya az ideiglenes takarás biztosítása és az ideiglenes vízelvezetést biztosító homokzsákok kihelyezése sem.”

93. Az ajánlatkérő észrevételének a 3. sz. mellékletét képezte a 2024. november 21. keltezésű Teljesítésigazolás Verőce, Meredek utca komplett rézsű helyreállítás és védelem készítése, I. ütem részszámláról.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

94. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő 2024. október 28-án indította meg a hivatalbóli kezdeményezéssel érintett az egybeszámítási kötelezettsége alapján a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárását, ezért a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok ezen időpontokban hatályos anyagi jogi szabályai alapján vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezést. A hivatalbóli kezdeményező 2024. november 12-én nyújtotta be a Döntőbizottsághoz a hivatalbóli kezdeményezését, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el.

95. A Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen alkalmazta-e a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást.

96. A Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja értelmében az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat kivételes esetben ha, az feltétlenül szükséges, mivel az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatóak; a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából, vagy az ajánlatkérő által előidézett okból.

97. A Döntőbizottság azt vizsgálta, hogy a jelen közbeszerzés tárgya esetében maradéktalanul teljesültek-e a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pont szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatásához szükséges együttes feltételek.

98. A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. kógens szabályozása szerint az ajánlatkérőknek közbeszerzési eljárásaikat fő szabályként a verseny nyilvánosságát biztosító hirdetményes eljárás szabályai szerint kell lefolytatniuk. A kivételesként alkalmazható hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás nem választható szabadon, kizárólag a törvényben tételesen meghatározott törvényi feltételek fennállása esetén. Az ajánlatkérőt terheli annak bizonyítása, hogy jogszerűen választotta az adott hirdetmény nélküli eljárásfajta.

99. A Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pont szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás célja egy váratlanul, előre nem látható okból előállt beszerzési igény sürgős megvalósítása. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a rendkívüli sürgősségre alapított Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pont szerinti közbeszerzési eljárást a jogalkotó nem a sürgős, hanem a rendkívül sürgős, kivételes helyzet fennállása esetén engedi alkalmazni és az előre nem látható oknak az ajánlatkérőtől független körülmények miatt kell előállnia.

100. A rendkívüli sürgősségre alapított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás azt a célt szolgálja, hogy az ajánlatkérő által előre nem látható, hirtelen, váratlanul előállt esetekre nyújtson segítséget, ennél fogva ajánlatkérő csak a rendkívüli sürgősség által indokolt, a rendkívüli sürgősségből fakadó kényszerhelyzet elhárításához szükséges mértékben, mennyiségben és időtartamban (több éven át tartó szerződésekre nem) jogosult a szerződés megkötésére. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy nem alkalmazható jogszerűen az eljárásfajta olyan esetekben, amikor az ajánlatkérőnek bármilyen ráhatása van a rendkívüli helyzet bekövetkezésére (pl. az ajánlatkérő késlekedett, illetve elmulasztott valamilyen intézkedést megtenni).

101. A Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás kizárólag abban az esetben alkalmazható jogszerűen, ha a közbeszerzés tárgya vonatkozásában az alábbi négy feltétel mindegyike egyidejűleg fennáll:

- a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazása feltétlenül szükséges;
- az ajánlatkérő által előre nem látható okból állt elő a rendkívüli sürgősség;
- a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatóak;
- a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények nem az ajánlatkérő mulasztásából erednek.

102. A Döntőbizottság ezért a fentiek tükrében egyenként vizsgálta a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pont szerinti jogalap feltételeit abból a szempontból, hogy a jelen közbeszerzési eljárás vonatkozásában azok fennállnak-e. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy e feltételek egymásra épülnek, ezért egy feltétel megvalósulásának a hiánya azt eredményezi, hogy az ajánlatkérő jogszerűtlenül alkalmazta a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pont szerinti közbeszerzési eljárást.

103. A Döntőbizottság a fentiek tükrében azt is vizsgálta, hogy az ajánlatkérőt terheli-e bármilyen késlekedés, mulasztás az intézkedések megtétele során.

104. A Döntőbizottság az első feltétel körében megállapította, hogy a feltétlen szükségesség feltétele fennállt. A 2024. szeptember 13-15-i többnapos esőzések következményeképp a Verőce belterületén található Falufőle utca (759 Hrsz.) 723/2. Hrsz. ingatlan előtt egy kb. 8 m hosszú szakasz lecsúszott. A partfal rácsúszott a 70-es számú Budapest-Szob vasútvonal szélső vágányára. A megmaradt 3 m széles közterületi aszfaltozott útburkolati szakasz alatt található a sűrűn lakott településrész víz- és gázhálózata. E természeti katasztrófa helyzet, a partfalomlással előállt vis maior állapot elhárítása miatt sürgős intézkedésekre volt szükség, melynek alapján az ajánlatkérő többek között tervezőket hívott fel, vis maior pályázatot nyújtott be, a kárelhárítás kivitelezésére három gazdasági szereplőt keresett meg, a tervező, a MÁV és az ajánlatkérő helyszíni bejárásokat tartottak.

105. A Döntőbizottság a második feltétel körében azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő által előre nem látható okból állt-e elő a rendkívüli sürgősség. E feltétel vonatkozásában a Döntőbizottság rámutat, hogy önmagában az a körülmény, hogy az ajánlatkérőnek érdekében áll a beszerzési igényét minél hamarabb kielégíteni, nem alapozza meg az általa előre nem látható rendkívüli sürgősség esetkört, amennyiben az ajánlatkérőt a rendkívül sürgős helyzet kialakulásában mulasztás terheli.

106. A Döntőbizottság a kezdeményezéssel egyezően megállapította, hogy a hatósági eljárás csak az anyagi támogatás megítéléséhez volt szükséges, továbbá a képviselő-testület határozatának meghozatala, és annak időpontja nem az ajánlatkérőtől független körülmény volt.

107. A Döntőbizottság egyetértett a kezdeményezővel abban is, hogy az ajánlatkérő mulasztásaként értékelhető, hogy nem kezdte meg a kárelhárítást azonnal, hanem csak több mint egy hónappal a vis maior helyzet bekövetkeztét követően indította meg a tárgyi közbeszerzési eljárást, mely körülmény miatt az előre nem látható rendkívüli sürgősség feltétel fennállását nem fogadta el. Az ajánlatkérő 2024. szeptember 16-án a Masoter Kft. tervező céget kereste meg, amely társaság az azonnali beavatkozás szükségességét megállapította, és közölte, hogy a kárelhárítást a tervek elkészülte után, azonnal el kell kezdeni.

108. Az ajánlatkérő ezt követően 2024. szeptember 19-én fordult a végleges helyreállítás műszaki tartalmának tervezésére a FŐMTERV Zrt.-hez, amely társsággal a 2024. szeptember 15-én előállt sürgős helyzetet követően majdnem egy hónappal, csak 2024. október 10-én kötött tervezési szerződést, és a FŐMTERV Zrt. 2024. október 21-én, több mint egy hónappal a katasztrófa helyzet bekövetkezése után készítette el a tárgyi műszaki leírást, és a költségvetést.

109. A konkrét esetben az ajánlatkérőnek így ráhatása volt a rendkívüli helyzet bekövetkezésére, késlekedett a szükséges intézkedésekkel, elmulasztotta a megfelelő tervező időbeni megbízását, amelynek következtében a katasztrófa helyzet bekövetkezését követően több mint egy hónappal állt rendelkezésre a jelen közbeszerzési eljárás műszaki leírása, és költségvetése.

110. A fenti indokok alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontját, mivel a jogalap alkalmazhatóságának törvényben rögzített feltételei közül nem állt fenn az a kötelező tényállási elem, mely szerint a rendkívüli sürgősség előre nem látható okból következzen be. Miután a Döntőbizottság megállapította, hogy a választott eljárásfajta jogalapja egy törvényi feltétel esetében nem állt fenn, nem vizsgálta a többi feltétel fennállását.

111. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontja alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő és a SYCONS Kft. között 2024. október 29-én létrejött vállalkozási szerződés nem semmis.

112. A Kbt. 165. § (6) bekezdés c) pontja szerint, a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a szerződést hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás eredményeként úgy kötötték meg, hogy nem álltak fenn a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazhatóságának feltételei.

113. A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslással érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

114. A Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében nem lesz lehetséges, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege - az eset összes körülményét figyelembe véve - legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

115. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen:

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

116. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (6) bekezdés c) pontja alapján kötelezően bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben, a bírság indokoltságának mérlegelését a konkrét esetben a kógens Kbt. kizárja.

117. A Döntőbizottság a bírság összege körében mérlegelte, hogy a jogsértés súlyosnak minősül, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásfajta feltételei hiányában alkalmazta a versenyt és a nyilvánosságot kizáró közbeszerzési eljárásfajta. Az ajánlatkérővel szemben kiszabott bírság összegének megállapítása során a Kbt. 165. § (7) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben mérlegelte, hogy a közbeszerzés becsült értéke alacsonyabb, az egybeszámított értékre tekintettel a nemzeti értékhatárt eléri, az nettó 20.137.400.-Ft volt. A Döntőbizottság a bírság megállapítása során figyelembe vette a beszerzés tárgyát, hogy a közbeszerzési eljárás a természeti katasztrófa helyzet elhárítására került lefolytatásra. A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során tekintettel volt arra, hogy az érintett közbeszerzés vis-maior hazai támogatásból valósul meg, amelyre tekintettel a jogsértés megállapításához más szerv eljárásában további szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság értékelte, hogy az adott közbeszerzés vonatkozásában jogsértés ismételt tanúsítására nem került sor. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette, hogy a jogsértés a kivételes, verseny és nyilvánosság kizárásával megvalósuló közbeszerzési eljárásfajtahoz fűződő garanciális szabályok megsértésének megállapításával járt. A Döntőbizottság azt is figyelembe vette, hogy a jogsértés utólag nem reparálható, a közbeszerzési eljárás lefolytatásra, a szerződés annak alapján megkötésre került. A Döntőbizottság mindezen szempontokat összességében mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak a feltárt jogsértés miatt az ajánlatkérővel szemben.

118. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3a) bekezdésében foglalt hatáskörében a 165. § (2) bekezdés g) pontjára tekintettel megállapította, hogy a 2024. október 29. napján kelt vállalkozási szerződés a Kbt. 137. § (1) bekezdésétől eltérően nem semmis, figyelemmel a Kbt. 137. § (3) bekezdésére. A Döntőbizottság e körben megállapította, hogy a jogorvoslati eljárással érintett vállalkozási szerződés teljesítéséhez kiemelkedően fontos közérdek fűződött, tekintettel arra, hogy természeti vis maior helyzet elhárításához kapcsolódott.

119. A Kbt. 165. § (7a) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Döntőbizottság megállapítja, hogy a szerződés a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállására tekintettel nem semmis, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

120. A semmisség alapján alkalmazandó jogkövetkezmény tekintetében a Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 165. § (6) bekezdése alapján kiszabandó közigazgatás bírság a Kbt. hivatkozott rendelkezései alapján elkülönül a Kbt. 165. § (7a) bekezdése szerinti bírságtól. A bírság kiszabásának alapjául ez esetben az szolgál, hogy a Döntőbizottság megállapította,

hogy a szerződés a Kbt. 137. § (3) bekezdésben foglalt feltétel fennállására tekintettel nem semmis.

121. A jogalkotó e körben azt rendelte szankcionálni, hogy a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás feltételei hiányában a közbeszerzési eljárás mellőzésével rokon jogsértés útján a felek szerződést kötöttek egymással, amelynek alapján a szerződés teljesítése megtörtént. A Döntőbizottság a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon választotta a kivételes eljárásfajta. A Döntőbizottság, a Kbt. 165. § (7a) pont szerinti bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette az alacsonyabb szerződéses értéket, valamint a szerződés rövid időtartamát. Fentiek alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabásáról döntött.

122. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Akr.) 125. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

123. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

124. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

125. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. február 5.

Dr. Horváth Éva sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Berekméri Ágnes sk
közbeszerzési biztos

Dr. Kriston Kinga sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hiteléül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják kizárólag elektronikus úton:

1. Kezdeményező képviselője
2. Ajánlatkérő képviselője
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága
4. Nemzeti Fejlesztési Központ